

KNJIGA ALATA

ZA OSNAŽIVANJE MLADIH U
ZAGOVARANJU ZA BORBU
PROTIV RADIKALIZACIJE
U EUROPI

NAZIV:

Knjiga alata za osnaživanje mladih u zagovaranju za borbu protiv radikalizacije u Europi

PROJEKT:

„Prevenција radikalizacije kod mladih kroz edukaciju i osnaživanje osoba koje rade s mladima”, financiran je od strane JUGEND für Europa, njemačke nacionalne agencije za Erasmus+ program za mlade.

Projektne partneri su:

- Outreach Hannover e.V., Njemačka
- Udruga za unaprjeđivanje suvremenih životnih vještina „Ostvarenje“, Hrvatska
- Aktivni mladi u srećnoj Europi (AMUSE), Srbija
- Out of the Box International, Belgija
- Koinoniki sinetairistiki epixeirisi sillogikis & koinonikis ofeleias (Sustain events), Grčka
- LINK DMT S.R.L., Italija
- Learning Wizard d.o.o., Hrvatska

IZDAVAČ: Outreach Hannover e.V., Njemačka

UREDNIK: Marko Paunović

AUTORI:

Maram Anbar

Marija Đoković

Marko Paunović

Berna Xhemajli

Danijela Matorčević

Pavle Jevđić

Predrag Tomašević

Evangelia (Iliana) Pazarzi

Maja Katinić Vidović

PREVOD S ENGLESKOG JEZIKA: Marija Bumbak

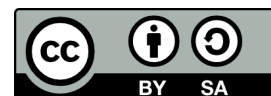
GRAFIČKI DIZAJN: Nikola Radovanović

Napomena:

U publikaciji se gramatičke imenice muškog roda jednako odnose na osobe muškog i ženskog roda.

Hannover, Njemačka

2023

Sadržaj

O PROJEKTU	1
UVOD I STRUKTURA KNJIGE ALATA	3
1. DIO: Koncepti i preporuke	4
1.1. Radikalizacija i njezina prisutnost među mladima	4
1.2. Situacijski, strateški i ideološki čimbenici radikalizacije	6
1.3. Preporuke za mehanizme obrazovanja protiv radikalizacije u radu s mladima	7
Aktivno građanstvo za obrazovanje i zagovaranje protiv radikalizacije	7
Kritičko mišljenje i društveni mediji – osnove obrazovanja mladih	7
Ključni dionici i zagovaranje u borbi protiv radikalizacije	8
Preporuke za organiziranje radionica za mlade kako bi postali zagovornici antiradikalizacije ..	9
2. DIO: Praktični savjeti, aktivnosti i radionice	11
2.1. Radikali-što? – definiranje radikalizacije	11
2.2. „Push“ i „Pull“ čimbenici – prepoznavanje čimbenika koji dovode do radikalizacije	16
2.3. Mediji i radikalizacija – potiču li mainstream i društveni mediji radikalizaciju?	19
2.4. Komunikacijski alati za podršku aktivnostima zagovaranja: pisani, usmeni, audio-vizualni te informativna i komunikacijska tehnologija	24
2.5. Osnove zagovaranja / Zagovaranje i lobiranje	27
2.6. Izazovna slagalica / Identifikacija vrsta i procesa zagovaranja	31
2.7. Zagovaranje na djelu / Ključne vještine zagovaranja potrebne za borbu protiv radikalizacije	35
2.8. Razumijevanje razvoja javnih politika i propisa za borbu protiv radikalizacije	38
2.9. Osmislite kampanju za zagovaranje / ključni elementi zagovaranja	41
2.10. Forum teatar za antiradikalizaciju	44
2.11. Govoriti istinu vlastima	48
2.12. Antiradikalizacija: učenje iz iskustava naše zajednice	50
Prilozi	53
Prilog 1: Slike za radionicu o medijima i radikalizaciji	53
Prilog 2: Slagalica za aktivnost „Izazovna slagalica“	56
LITERATURA	58

O PROJEKTU

Naziv projekta: „Prevenција radikalizacije kod mladih kroz edukaciju i osnaživanje osoba koje rade s mladima”

Sažetak projekta:

Online radikalizacija i nasilni ekstremizam problemi su kojima su zajednice izložene godinama, posebice nakon terorističkih napada u raznim europskim gradovima i ratova u svijetu. Strah da bi mladi ljudi mogli biti ciljna skupina nasilnih ekstremista već je godinama u mislima državnih institucija, obitelji, radnih mjesta i zajednica. Taj strah danas je još više prisutan kad se ovakvi sadržaji, gotovo bez kontrole i nadzora, prezentiraju u digitalnom svijetu. Mladi su najprisutnija zajednica u online svijetu, kroz pristup različitim društvenim medijima, platformama i slično. To ih čini jednom od najosjetljivijih skupina na ovaj fenomen.

Tijekom pandemije covid-19 mladi su postali još prijemčiviji za internetske sadržaje i stoga je povećana mogućnost izloženosti online radikalizaciji.

Postoji potreba da se osobe koje rade s mladima i edukatori pozabave ovom problematikom, a ujedno pronađu inovativan pristup ovoj temi, kao i nove materijale i digitalne alate koji pridonose boljem utjecaju na rješavanje ove problematike. Ovaj projekt izravno razvija njihova znanja i kapacitete, pružajući mladima, stručnjacima koji rade s mladima i organizacijama mladih relevantne podatke, alate i podršku u razvoju njihovih digitalnih kompetencija, čime se podiže razina kvalitete rada s mladima, kao i sposobnost rješavanja hitnih i tekućih pitanja. Ove digitalne kompetencije većina osoba koje rade s mladima ne stječu tijekom formalnog obrazovanja te su stoga uvelike zanemarene.

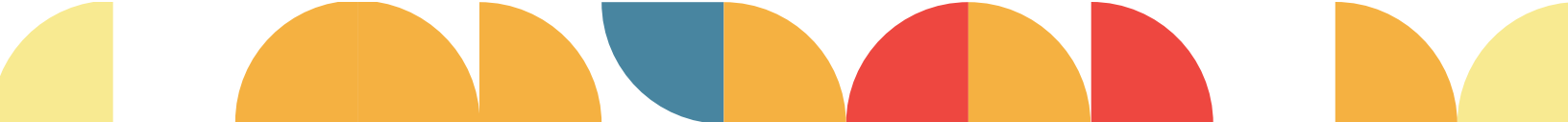
U području rada s mladima, idealno društvo moglo bi se opisati kao potpuno uključujuća zajednica aktivnih građana. Ovaj koncept uključujuće zajednice aktivnih građana se posljednjih godina, a posebno tijekom pandemije covid-19, promijenio zbog realnosti današnjeg društva u kojem tehnologija sve više dobiva na važnosti i time utječe na svaki segment našeg života.

Ne samo da se mladi danas sve više bave novim tehnologijama i digitalnim medijima, umjesto da se izravno uključuju u aktivnosti centara/klubova za mlade, nego i ovo razdoblje od dvije godine pandemije covid-19 zbog propisanih mjera i ograničenja kretanja, putovanja i organiziranje aktivnosti uživo u lokalnim zajednicama, utjecalo je na nedostatak/smanjenje interakcije mladih s vršnjacima iz drugih zemalja i zajednica, što je dodatno povećalo potencijalni učinak negativnog utjecaja (online) radikalizacije među/prema mladima.

U posljednje 2 godine, osobe koje rade s mladima i organizacije mladih smanjili su broj svojih izravnih europskih aktivnosti za mlade, što je rezultiralo smanjenjem broja mladih koji imaju koristi od takvih aktivnosti koje potiču interkulturalno učenje/dijalog, prihvaćanje drugih i europsko građanstvo.

Osim toga, aktualni rat u Ukrajini dodatno negativno utječe na mlade.

Vjerujemo kako su mladi ljudi, koji su prošli kroz više aktivnosti rada s mladima koje promiču europsko građanstvo i vrijednosti, otporniji na potencijalne negativne utjecaje, kako mjere izolacije tijekom pandemije, tako i ratnu mržnju i radikalizaciju koja se širi online i offline.

S obzirom da smo primijetili pad broja korisnika, mladih koji imaju prilike za kvalitetnu interakciju s vršnjacima iz drugih zemalja/zajednica, kao i porast negativnog utjecaja online radikalizacije na njih u našim zajednicama i među našim (radnim) organizacijama za mlade, okupili smo se i motivirani smo raditi na ovom projektu koji će doprinijeti rješavanju ove situacije.

Cilj projekta:

- Razvijanje i jačanje kapaciteta osoba koje rade s mladima i mladih u prevenciji i borbi protiv radikalizacije kroz razvoj obrazovnih metodologija i alata koji podržavaju online i offline rad s mladima protiv radikalizacije.

Specifični podciljevi projekta:

- Podizanje svijesti o negativnim učincima radikalizacije i edukacija mladih (mainstream i marginaliziranih) o borbi protiv radikalizacije kroz razvoj inspirativnog priručnika, knjige alata, kao i online platforme za učenje.
- Osnaživanje osoba koje rade s mladima i unapređenje upravljanja znanjem naših organizacija u teoriji i praksi za izgradnju kompetencija osoba koje rade s mladima u prevenciji i borbi protiv radikalizacije kroz razvoj inovativnog kurikuluma i online tečaja.
- Razmjena dobrih praksi i daljnji razvoj učinkovitog partnerstva među partnerima iz 6 europskih zemalja (i šire) s različitim realnostima u smislu obrazovanja, svijesti i prakse o antiradikalizaciji i njezinoj prevenciji u zajednici.

Projektne aktivnosti:

- A1 – Projektni menadžment
- M1 – Prvi sastanak projektnog tima
- O1 – Priručnik o sprječavanju i borbi protiv radikalizacije među mladima u Europi
- O2 – Knjiga alata za osnaživanje mladih u zagovaranju za borbu protiv radikalizacije u Europi
- O3 – Kurikulum „Osnaživanje osoba koje rade s mladima za neformalno obrazovanje za prevenciju i borbu protiv radikalizacije među mladima“
- M2 – Drugi sastanak projektnog tima
- O4 – Online tečaj „Osnaživanje osoba koje rade s mladima i vršnjačkih predvodnika mladih za prevenciju i borbu protiv radikalizacije među mladima“
- O5 – Platforma za online učenje o radu s mladima i inicijativama za mlade protiv radikalizacije
- C1 – LTTA Osposobljavanje za trenere
- Nacionalne obuke osoba koje rade s mladima
- E1, E2, E3, E4 – Otvorene konferencije u Italiji, Hrvatskoj, Srbiji i Grčkoj
- E5, E6 – Otvorene međunarodne konferencije u Belgiji i Njemačkoj
- M3 – Evaluacijski sastanak

UVOD I STRUKTURA KNJIGE ALATA

Ova knjiga alata za osnaživanje mladih u zagovaranju za borbu protiv radikalizacije u Europi inovativan je izvor za rješavanje prevencije i suzbijanja radikalizacije kao problema mladih. Riječ je o edukativnom materijalu osmišljenom za podizanje svijesti o negativnim učincima radikalizacije i poticanje novih aktivnosti zagovaranja u lokalnoj zajednici za prevenciju i borbu protiv radikalizacije među mladima.

Knjiga alata za osnaživanje mladih u zagovaranju za borbu protiv radikalizacije u Europi sastoji se od 2 dijela. Prvi dio sastoji se od koncepata i preporuka za organiziranje rada s mladima na temelju NFO principa za aktivno građanstvo mladih i njihove inicijative zagovaranja protiv radikalizacije. Konkretnije, ovaj odjeljak sadrži pregled ključnih koncepata povezanih s antiradikalizacijom u javnom zagovaranju, kao i skup preporuka čiji je cilj pružanje korisnih i praktičnih smjernica za osobe koje rade s mladima i multiplikatore uključene u planiranje, pripremu, organiziranje, provođenje i evaluaciju radionica na temu zagovaranja protiv radikalizacije. Ključni pojmovi pokrivaju sljedeće teme:

- Radikalizacija i njezina prisutnost među mladima;
- Situacijski, strateški i ideološki čimbenici radikalizacije;
- Preporuke za mehanizme edukacije protiv radikalizacije u radu s mladima:
 - Aktivno građanstvo za obrazovanje i zagovaranje protiv radikalizacije;
 - Kritičko mišljenje i društveni mediji - osnove obrazovanja mladih
 - Ključni dionici i zagovaranje u borbi protiv radikalizacije;
 - Preporuke za organiziranje radionica za mlade kako bi postali zagovornici antiradikalizacije.

Drugi dio sastoji se od 12 (neovisnih) alata/aktivnosti/radionica testiranih i prilagođenih za korištenje (od strane osoba koje rade s mladima) s mladim ljudima u našim zajednicama za promicanje borbe protiv radikalizacije i osnaživanje mladih za zagovaranje. Ovaj odjeljak predstavlja lako prilagodljive aktivnosti namijenjene svim osobama koje rade s mladima ili multiplikatorima uključenima u planiranje, pripremu, organizaciju, provedbu i evaluaciju radionica na navedene teme. Predstavljene radionice osmišljene su tako da ih mogu jednostavno provoditi osobe koje rade s mladima s različitim razinama iskustva i stručne spreme. Svaka radionica je detaljno opisana, sastoji se od ciljeva i zadataka, kompetencija koje treba razvijati njihovom provedbom, detaljnog objašnjenja tijeka radionice i preporuka za multiplikatore, popisa potrebnih materijala za aktivnosti, kao i popisa dodatne literature. To osigurava da osobe koje rade s mladima i multiplikatori mogu lako razumjeti temu i aktivnosti te ih provesti u svojim zajednicama.

Radionice pokrivaju sljedeće teme:

- Definiranje radikalizacije;
- Razumijevanje čimbenika iza radikalizacije;
- Radikalizacija i mediji;
- Komunikacijski alati za podršku aktivnostima zagovaranja borbe protiv radikalizacije;
- Ključne vještine potrebne za borbu protiv radikalizacije;
- Identifikacija vrsta i procesa zagovaranja;
- Zagovaranje i lobiranje;
- Ključni elementi zagovaranja;
- Razumijevanje razvoja politika i propisa za borbu protiv radikalizacije;
- Korišćenje metodologija Forum teatra, Govoriti istinu moći i Učiti iz iskustava naše zajednice za borbu protiv radikalizacije.

U načelu, knjiga alata doprinosi obrazovanju mladih pružajući praktične alate, radionice i aktivnosti koje mladi mogu lako primijeniti u budućim inicijativama i obrazovanju u svojoj zajednici.

1. DIO: Koncepti i preporuke

1.1. Radikalizacija i njezina prisutnost među mladima

Sklonost nasilnih ekstremističkih skupina da odabiru mlade ljude u svojim postupcima regrutiranja dobro je poznata, kao i zabrinutost vladinih institucija, zajednica, suradnika i obitelji zbog ove izloženosti. Taj je strah postao još izraženiji u današnjoj digitalnoj eri, u kojoj u digitalnom svijetu prevladavaju neadekvatni ili nekontrolirani sadržaji. Mladi su stoga posebno osjetljivi na ovaj fenomen budući da su najaktivniji sudionici internetskih prodajnih mjesta, provode značajnu količinu vremena angažirajući se na različitim platformama društvenih medija i sličnim kanalima. Općenito, oni nemaju kapacitet za rukovanje i filtriranje ogromne količine informacija posebno dizajniranih da zaokupe njihovu pozornost i oblikuju njihovu stvarnost, stvarajući informacijski mješurici ili algoritme eho-komora¹. Ovaj online mehanizam hranjen kolačićima i preferencijama mogao bi dovesti do toga da tinejdžer u krizi postane potencijalna meta radikalizacije koja raspiruje nasilje i raspiruje ekstremizam: scenarij mlade osobe koja prolazi kroz razdoblje izolacije, zbunjenosti oko vlastitog identiteta, nepovjerenja u institucije ili vlasti ili neizvjesnost svoje pripadnosti.

a. Koncepti radikalizacije i ekstremizma – ključni elementi nasilja

Međunarodna zajednica radikalizaciju i ekstremizam prepoznaje kao negativne samo kada se očekuje, legitimira i potiče uporaba nasilja za postizanje željenih ciljeva. Stoga je ključni element u negativnom procesu radikalizacije ispoljavanje nasilja.

Neke jasne definicije radikalizacije mogu se pronaći u *Priručniku o sprječavanju i borbi protiv radikalizacije među mladima u Europi*:

- „**Radikalizacija** je proces kojim pojedinac ili grupa postupno usvajaju ekstremna stajališta ili ideologije koje su suprotstavljene statusu quo i koje izazivaju glavne (mainstream) ideje.“
- „**Radikalizacija do nasilja** je proces kojim pojedinci i grupe usvajaju ideologiju i/ili sustav uvjerenja koji opravdavaju upotrebu nasilja da bi postigli svoj cilj.“
- „**Nasilni ekstremizam** je pojam koji opisuje uvjerenja i djelovanje ljudi koji podržavaju ili koriste nasilje za postizanje ekstremnih ideoloških, vjerskih ili političkih ciljeva².“

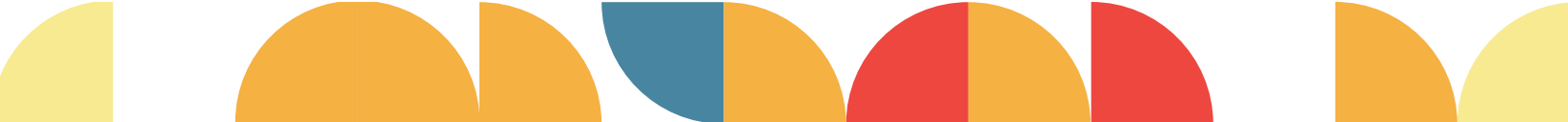
b. Utjecaj pandemije Covid-19 na radikalizaciju

Iako radikalizacija nije nova prijetnja, online ekstremizam je pojava u nastajanju koja se intenzivirala s restrikcijama pandemije covid-19, kada je internet prepoznat kao jedino mjesto slobode, a mladi su provodili sate na internetu jer se nisu mogli družiti ili uključiti se u žive društvene aktivnosti. U takvom su okruženju mladi ljudi bili prepušteni sami sebi u upravljanju kolektivnom histeričnom situacijom, boreći se s lažnim i pogrešnim informacijama i povezujući se sa skupinama koje djeluju na nasilne i ekstremističke načine³. Svi su se borili s radikalizacijom, posebno povezanom s teorijama zavjere o cjepivima, narativima o podrijetlu virusa i drugim dezinformacijama osmišljenima da radikaliziraju

¹ Stefan Manevski et al., “Handbook on Preventing and combating Radicalisation among youngsters in Europe”, 2023. Reviewed on June 26th, 2023.

² Apud Cit., Stefan Manevski et al., “Handbook on Preventing and combating Radicalisation among youngsters in Europe”, 2023. Reviewed on June 26th, 2023.

³ Wanda Alarcon Ferraguto, Gabriella Civico & Maram Anbar, “Youth Alternation Handbook”, 2018. Reviewed June 29, 2023.

perspektive ljudi⁴. Posljedično, ljudi su se suočili sa složenim i slojevitim okruženjem u kojem bi svaki narativ potencijalno mogao izazvati online reakcije nasilnog ekstremizma.

c. Platforme društvenih medija - prijetnje propovjednika mržnje i proces novačenja

Postalo je očito da platforme društvenih medija dopuštaju nasilnim radikalnim skupinama pristup velikoj publici. Te grupe, zajedno sa svojim propovjednicima mržnje ili regruterima, često postavljaju lokalne chat grupe u kojima distribuiraju dezinformacije i propagandu s vlastitih blogova i lažnih vijesti.

Propovjednik mržnje je relevantna figura u procesu radikalizacije. S obzirom da im se vjeruje i da su referentne osobe za regrute, oni općenito zlorabe svoj status i položaj nadređenosti kako bi na njih utjecali. Zatim manipuliraju ranjivošću ljudi i potiču njihov osjećaj nepravde, što dovodi do intenziviranja njihovih negativnih emocija do opasnog stupnja protiv neke frakcije društva. Uloga propovjednika mržnje često je kanaliziranje novaka/regruta u ekstremističke skupine koristeći metode kao što su uvjeravanje, pritisak i manipulacija⁵.

Korištenje algoritama u društvenim medijima dodatno osnažuje informacijske mjehuriće i komore odjeka koji okružuju pojedince koji su potencijalno podložni radikalizaciji. Ti pojedinci izloženi su ometajućem sadržaju koji promiče ekstremizam, što ih u konačnici dovodi do novačenja/regrutiranja⁶. Važno je napomenuti da ne postoji posebna online platforma koju koriste isključivo ekstremističke skupine; te se aktivnosti odvijaju na istim besplatnim, pouzdanim platformama koje su prilagođene korisnicima kao što su Instagram, Facebook, YouTube, TikTok i Twitter. To što mi osobno ne vidimo takav sadržaj ne znači da on ne postoji. Zapravo, to ukazuje da je manje vjerojatno da će oni koji se susreću s ekstremističkim sadržajem susresti alternativne narative koji se suprotstavljaju tim ekstremističkim ili radikalnim perspektivama. Stoga društveni mediji služe kao moćno oruđe nasilnim skupinama za emitiranje terorističkih napada, dijeljenje videa odrublivanja glava, davanje uputa i pronalaženje potencijalnih novaka.

⁴ Stefan Manevski et al., "Handbook on Preventing and combating Radicalisation among youngsters in Europe", 2023. Reviewed on June 26th, 2023.

⁵ Stefan Manevski et al., "Handbook on Preventing and combating Radicalisation among youngsters in Europe", 2023. Reviewed on June 26th, 2023.

⁶ Wanda Alarcon Ferraguto et al., "Youth Alternation Handbook", 2018. Reviewed June 29, 2023.

1.2. Situacijski, strateški i ideološki čimbenici radikalizacije

Specifični problemi, ranjivosti i uzroci povezani su s povećanom sklonošću mladih da postanu lake žrtve radikalizacije. Prema Francisu (2012.), radikalizaciju oblikuju situacijski, strateški i ideološki čimbenici. Donja tablica prikazuje ove faktore u kategorijama s odgovarajućim primjerima.

Kategorija	Potkategorija		Primjer
Situacijski	Preduvjeti	Omogućavanje	Suvremeni razvoj, npr. Internet.
		Motivacija	Rasna i vjerska diskriminacija; ekonomska i socijalna isključenost.
Strateški	Prodorno		Vanjske politike, npr. rat u Iraku.
	Dugoročno		Pobjeda nad zapadnjačkim razvojem/moralom.
	Kratkoročno		Pozornost prema ciljevima, strah, itd.
Ideološki			Uvjerenja o tome što je dobro za društvo o kojima se ne može pregovarati.

Tablica 1: Situacijski, strateški i ideološki čimbenici radikalizacije, Izvor: Francis, M. (2011). *What causes Radicalisation? Main lines of consensus in recent research.* <https://radicalisationresearch.org/research/francis-2012-causes-2/>

Prema modelu predstavljenom u gornjoj tablici, situacijski čimbenici su čimbenici koji se odnose na uvjete koji omogućuju i jačaju kao što je napredak u tehnologiji koja se koristi za širenje informacija i radikalnih ideologija, kao i rasna diskriminacija, vjerska diskriminacija, društvena isključenost i druge ekonomske prepreke koje mogu poticati radikalizaciju. Što se tiče strateških čimbenika, ovdje su prikazana dugoročna stanja kao što su nevoljkost novim promjenama u smislu zapadnjačke modernizacije i radikalne zaštite vlastitog načina života, te kratkoročna stanja poput straha ili pozornosti prema određenim ciljevima/uzrocima. Ideološki čimbenici potaknuti su radikalnim uvjerenjima i postupcima o kojima se za neke ljude ne može raspravljati i cijeli se moralni okvir temelji na njima, stvarajući prostor za potencijalne radikalne akcije ako društvo djeluje/vjeruje drugačije.

1.3. Preporuke za mehanizme obrazovanja protiv radikalizacije u radu s mladima

Elementi predstavljeni u ovom odjeljku naglašavaju važnost rada s mladima i neformalnog obrazovanja u sprječavanju radikalizacije i nasilnog ekstremizma među mladima, kako online tako i offline⁷. Rad s mladima može doprinijeti koheziji, provedbi inkluzivnih zajednica aktivnih građana ili ublažavanju izloženosti dezinformacijama i propagandi promicanjem medijske pismenosti i kritičkog razmišljanja. Baveći se tim mehanizmima, rad s mladima ima potencijal ublažiti rizik od pada mladih pod utjecaj ekstremizma.

Aktivno građanstvo za obrazovanje i zagovaranje protiv radikalizacije

Vjeruje se da su mladi ljudi koji sudjeluju u aktivnostima rada s mladima koje njeguju europsko građanstvo i vrijednosti otporniji na negativne učinke mjera izolacije zbog pandemije i širenja mržnje i radikalizacije online i offline. To može biti zbog njihovog angažmana u različitim aktivnostima i s mladim ljudima različitog podrijetla, nudeći im prostor za razmišljanje, promatranje, analiziranje, prihvaćanje različitosti i stvaranje društvenih veza.

Ove aktivnosti pomažu u izgradnji mostova i osjećaja uključenosti. U mnogim europskim susjedstvima uobičajeno je naići na neangažiranu mladež koja nikada nije imala priliku komunicirati s vršnjacima iz različitih etničkih, vjerskih, društvenih i kulturnih sredina. Stoga rad s mladima igra ključnu ulogu u stvaranju mostova i naglašavanju vrijednosti različitosti među mladima. Osobe koje rade s mladima prednjače u izgradnji pozitivnih odnosa među mladima i trebali bi osigurati siguran i gostoljubiv prostor u kojem svaka mlada osoba može slobodno izraziti svoje perspektive, iskustva i brige⁸. Iz tih razloga, aktivno građanstvo kroz rad s mladima može biti učinkovit alat za smanjenje izolacije mladih ljudi, poticanje društvenih veza i prihvaćanje interkulturalnog učenja te minimiziranje rizika da mladi ljudi u budućnosti postanu potencijalni ekstremisti.

Kritičko mišljenje i društveni mediji – osnove obrazovanja mladih

Mladi su stalno izloženi digitalnom sadržaju i društvenim medijima. Danas je potrebno kritički razmišljati i analizirati ponuđeni sadržaj kako ne bismo pali pod utjecaj negativnih i ekstremističkih sadržaja. To dovodi do potrebe za razvojem osnovnih vještina kritičkog mišljenja. Može se provesti nekoliko aktivnosti za poboljšanje ovih kompetencija, kao što je provođenje kampanja podizanja svijesti za educiranje pojedinaca o manipulativnom ponašanju, širenje informacija o mogućim posljedicama sudjelovanja u nasilnim ekstremističkim aktivnostima i naglašavanje važnosti propitivanja online identiteta ljudi⁹. U tom smislu, mlade ljude treba poticati da razviju tehničku kompetenciju za snalaženje u online svijetu, njegovo učinkovito razumijevanje, pa čak i educiranje svojih roditelja o rizicima dezinformacija. U digitaliziranom svijetu, suočavanju s ekstremizmom i nasilnom radikalizacijom, sposobnost traženja točnih informacija kroz pregled izvora i kritičko razmišljanje pokazuje se kao važna demokratska kompetencija.

⁷ Wanda Alarcon Ferraguto et al., "Youth Alternation Handbook", 2018. Reviewed June 29, 2023.

⁸ Stefan Manevski et al., "Handbook on Preventing and combating Radicalisation among youngsters in Europe", 2023. Reviewed on June 28th, 2023.

⁹ Wanda Alarcon Ferraguto et al., "Youth Alternation Handbook", 2018. Reviewed June 29, 2023.

Ključni dionici i zagovaranje u borbi protiv radikalizacije

Sprječavanje ekstremizma među mladima zahtijeva sveobuhvatan pristup koji se bavi temeljnim uzrocima radikalizacije. Osobe koje rade s mladima sastavni su dio ovog pristupa. Međutim, oni stoje rame uz rame s roditeljima, nastavnicima, policijom, političkim i vjerskim vođama, tehnološkim tvrtkama, medijima i drugim dionicima. Svaki od ovih dionika ima važnu ulogu u promicanju nenasilja, interkulturalnog učenja, dijaloga i empatije, služeći kao mjere za sprječavanje radikalizacije. No, zbog postojanja radikalizacije u zajednici, bitna je i uloga ovih dionika u zagovaranju i borbi protiv radikalizacije. Zagovaranje je inicijativa koja se poduzima kako bi se utjecalo na odluke koje se donose u političkim, ekonomskim i društvenim sustavima i institucijama. Osmišljeno je za oblikovanje javne politike, zakonodavstva i proračuna dijeljenjem informacija, korištenjem međuljudskih veza, medijskih platformi i učinkovitih poruka za educiranje vlade i šire javnosti¹⁰. U nastavku je pregled ključnih dionika uključenih u borbu protiv radikalizacije.

a. Sustav obrazovanja

Dionici u području obrazovanja trebali bi ujediniti edukatore diljem Europe, opremljene alatima za učinkovitu borbu protiv radikalizacije. Sustavi obrazovanja trebaju dati prednost razvoju ključnih kompetencija kao što su kritičko mišljenje, mirno rješavanje sukoba i dijalog. Ove kompetencije potiču mlade ljude na refleksivno razmišljanje, na toplu komunikaciju i izražavanje svojih mišljenja s drugima te na odbacivanje upotrebe nasilja i agresivnog ponašanja. Osnovno načelo na kojem se temelji ova inicijativa jest da su škole odgovorne za stvaranje sigurnog i inkluzivnog okruženja za svoje učenike te da bi širenje demokratskih i društvenih vrijednosti, kao i pomoć učenicima u oblikovanju vlastitog identiteta, trebalo biti na čelu obrazovnih ciljeva¹¹. Stoga je snažan kapacitet obrazovnih institucija ključan i potrebno ga je poboljšati za poučavanje ovim kompetencijama. Obrazovanje igra središnju ulogu u promicanju i njegovanju međusobnog razumijevanja i zajedničkih narativa tolerancije, ono je kamen temeljac za suočavanje s diskriminacijom i govorom mržnje.

b. Civilno društvo mladih

Rizik od radikalizacije i ekstremizma mladih često je potaknut marginalizacijom, isključenošću i diskriminacijom. Naime, rad organizacija mladih i za mlade uključuje pokušaje minimiziranja ovih problema i zagovaranje njihovog sustavnog rješavanja. Važno je obratiti pozornost na izolirane mlade i one s manje mogućnosti kako bismo imali inkluzivno i aktivno društvo, čime bi se smanjile mogućnosti utjecaja radikalizacije.

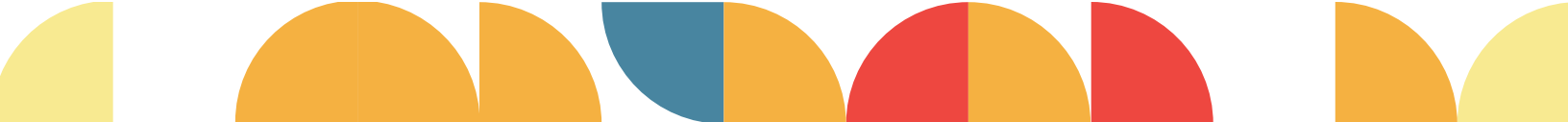
c. Tehnološke tvrtke

Međunarodni centar za proučavanje nasilnog ekstremizma (ICSVE International Center for the Study of Violent Extremism) otkriva da čak i online regrutiranje može privući ranjive pojedince u ekstremističke skupine. Istraživanje je pokazalo da je "64 posto svih pridruživanja ekstremističkim grupama posljedica alata za preporuke", a značajan dio toga dolazi od algoritama platformi "Grupe kojima bi se trebali pridružiti" i "Otkrijte više"¹². Strože kontrole mogu pomoći tehnološkim tvrtkama mapirati i ukloniti

¹⁰ Augustè Taruškaitè, "Toolkit Handbook Iye-Labs. Manual For Decision Making In The Fields Of Social Inclusion And Youth", 2019. Reviewed June 27th, 2023.

¹¹ Wanda Alarcon Ferraguto et al., "Youth Alternation Handbook", 2018. Reviewed June 29, 2023.

¹² Apud Cit., Stefan Manevski et al., "Handbook on Preventing and combating Radicalisation among youngsters in Europe", 2023. Reviewed on June 28th, 2023.

prostore koje koriste radikalne skupine. Međutim, ključno je uspostaviti ravnotežu između očuvanja slobode izražavanja i zaštite prava drugih, osiguravajući da ograničenja mrežnog sadržaja ne ugroze poštovanje i učinkovitu zaštitu temeljnih prava. Medijske kuće i tehnološke tvrtke moraju preuzeti vodstvo u rješavanju razmjera nasilnog ekstremističkog, netolerantnog i ksenofobnog sadržaja i ponašanja na internetu.

Preporuke za organiziranje radionica za mlade kako bi postali zagovornici antiradikalizacije

Prilikom organiziranja radionica za mlade kako bi postali zagovornici antiradikalizacije, potrebno je razmotriti nekoliko aspekata o potrebama ciljne publike, kao i druge praktične aranžmane.

Sljedeće preporuke smatraju se ključnim za ovu svrhu:

- Procjena potreba ciljnih skupina bitan je korak prije provedbe bilo koje aktivnosti kako bi se radionice mogle osmisliti u skladu s identificiranim izazovima i problemima, a time i učinkovito obraditi.
- Postavljanje jasnih ciljeva jako je važno kako bi se točno znao utjecaj radionice na mlade i znanja koje će steći. Važno je da su ciljevi specifični, mjerljivi, ostvarivi, relevantni i vremenski ograničeni (SMART).
- Sadržaj radionica trebao bi biti usko vezan uz radikalizaciju i čimbenike koji na nju utječu. Stoga bi takve teme trebale pokrivati važnost demokratskih vrijednosti, ljudskih prava i društvene kohezije.
- Metode koje se koriste za aktivnosti unutar ovih radionica trebale bi biti interaktivne i edukativne poput grupnih rasprava, studija slučaja, igranja uloga, simulacija i multimedijskih prezentacija. Ove aktivnosti osiguravaju aktivan angažman sudionika.
- Gosti predavači ili studijski posjeti uvijek su izvrstan način da se mladima pruži praktično znanje i uči iz iskustava i stručnosti ljudi/organizacija u ovoj temi. Osobe koje rade s mladima trebaju koristiti ovu metodu kad god je to moguće.

Osim ovih ključnih aspekata koje treba razmotriti, tu su mentorski programi, evaluacija i dugoročna suradnja koji osiguravaju dugoročni učinak na rad s mladima i borbu protiv radikalizacije među mladima. Sljedeći odjeljak pruža posebne preporuke za svaki program.

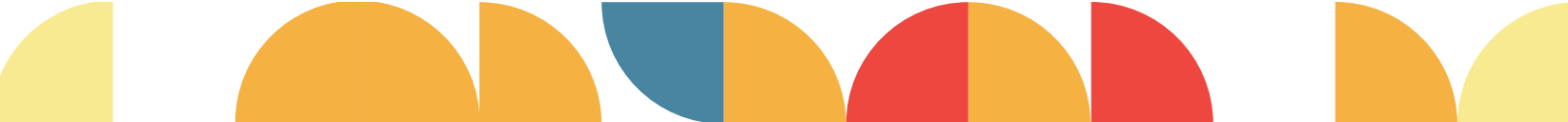
Mentorski program

- Mentorski program može se kreirati nakon radionica za mlade, s posvećenim trenerima/osobama koje rade s mladima koji su motivirani pružiti dugoročnu podršku i edukaciju sudionicima. Mentorski program zahtijeva predanost, pa bi odabrani mentori trebali biti svjesni ovog aspekta.
- Mentorski program odnosi se na redovitu komunikaciju između mentora i mlade osobe koju se mentorira u cilju praćenja učenja i prevladavanja izazova te poticanja aktivnog sudjelovanja i angažmana.
- Mentori trebaju biti opremljeni osnovnim alatima i materijalima za edukaciju.

Evaluacija i povratna informacija

- Nakon svake radionice, trener/osoba koja radi s mladima trebao bi posvetiti neko vrijeme za evaluaciju i povratne informacije kako bi procijenio učinak i učenje sudionika. To će im pomoći da poboljšaju svoj rad za buduće programe.

Suradnja i partnerstvo

-
- Važno je uspostaviti i održavati suradnju s ključnim dionicima u zajednici i u rješavanju problema radikalizacije. Svaki dionik ima drugačije iskustvo i stručnost, korisne za borbu protiv ove pojave i poticanje interkulturalnog učenja.

2. DIO: Praktični savjeti, aktivnosti i radionice

2.1. Radikali-što? – definiranje radikalizacije

Naziv radionice: Radikali-što? – definiranje radikalizacije

Trajanje: 230 minuta

Pozadina:

Put pojedinca do radikalizacije je nepredvidiv i nelinearan proces i na njega mogu utjecati mnogi čimbenici. To znači da dok se jedna osoba može osjećati opravdanom u podržavanju ili korištenju nasilja, druga može odlučiti pribjeći alternativnim nenasilnim sredstvima izražavanja svojih ideoloških, vjerskih ili političkih stavova. Važno je istaknuti da pojedinci koji podržavaju "ekstremističku" poziciju nisu nužno radikalizirani ili okrenuti nasilnom ekstremizmu. Postoje čimbenici koji doprinose radikalizaciji i okolnosti koje bi mogle olakšati/pojačati/povratiti otpornost. Kako se proces radikalizacije obično ne događa preko noći i u većini slučajeva potrebno je vrijeme tijekom kojeg bi se mogle poduzeti preventivne mjere. Ovo je obično prilika za članove obitelji, prijatelje od povjerenja, vođe zajednice, praktičare civilnog društva ili vođe mladih da interveniraju i odvrate pojedinca od radikalizacije i/ili nasilnog ekstremizma. Ti različiti dionici mogli bi igrati vitalnu ulogu u deradikalizaciji ili proturadikalizaciji jer imaju "bolje" znanje i pristup ranjivom pojedincu te razumiju čimbenike koji dovode do njihove radikalizacije.

Međutim, kada se radi o radikalizaciji i nasilnom ekstremizmu, svatko ima svoje mišljenje. Kreatori politika, civilno društvo, lokalne zajednice, pogođene obitelji, grupe za ljudska prava, itd. Svaki od ovih dionika ima odgovornost i ulogu u oblikovanju i utjecaju na čimbenike koji pridonose radikalizaciji. Svaka se zajednica suočava s određenim izazovima i ima svoje uspješne priče/inicijative u rješavanju tih izazova. Cilj ove radionice je potaknuti razgovor o radikalizaciji i kako različiti ljudi na nju gledaju na temelju svog znanja, iskustva, izloženosti i sl. Radionica je osmišljena kako bi olakšala razgovor i otvorila umove i srca sudionika za ovu višestruku i izazovnu temu.

Cilj radionice: Razumjeti pojam radikalizacije i njezin utjecaj na različite aspekte/skupine društva kroz različite aktivnosti i raspravu.

Specifični podciljevi radionice:

- Brainstorming na temu razumijevanja riječi radikalizacija;
- Omogućiti grupne rasprave o različitim slučajevima i skupinama pogođenim radikalizacijom;
- Definiranje fenomena radikalizacije i njegovo daljnje razumijevanje kreativnim metodama;
- Informirati sudionike o ključnim institucijama koje rade na prevenciji i borbi protiv radikalizacije.

Kompetencije razvijene na radionici:

- Kritičko razmišljanje;
- Komunikacija;
- Aktivno slušanje;
- Analitičke vještine.

Metodologija i metode:

- Brainstorming;
- Rad u malim grupama;
- Clickbait aktivnost;
- Rasprava i promišljanje;
- Frontalni rad.

Tijek radionice:

I. Brainstorming: radikalizacija (30 minuta)

Trener sudionicima prezentira sadržaj radionice i uvodi ih u temu. Zatim ih uvodi u kratku oluju ideja (brainstorming) o njihovom poznavanju/razumijevanju riječi radikalizacija. Daju im se samoljepljivi papirići da napišu riječi ili opišu (ukratko) slike koje im padnu na pamet kada se riječ radikalizacija spomene u medijima, razgovorima, školama ili od strane političara, svećenika / imama ili u razgovoru s prijateljima / obitelji / susjedima. Proces traje oko 15 minuta, a zatim se svi papirići lijepe na zid ili flipchart. Nastavnik grupira papiriće sa sličnim riječima kako bi pokazao važnost tih riječi/slika.

Nakon toga sudionici imaju priliku pristupiti zidu/flipchartu s papirićima i pročitati što je tko napisao. Na kraju, trener poziva sudionike da iznesu svoja razmišljanja/osjećaje o onome što su pročitali.

II. Rad u grupama – Open Space Technology (90 minuta)

Trener predstavlja metodu "Open Space Technology" koja će se koristiti za ovu aktivnost, objašnjavajući da je glavni cilj aktivnosti postići zajedničko razumijevanje ideja koje stoje iza radikalizacije te objašnjava osnovna načela ove metode:

- Tko god je došao, dobrodošao je.
- Što god se dogodilo, to je jedino što se moglo dogoditi.
- Kad god počne, pravo je vrijeme.
- Kad je gotovo, gotovo je.¹³

Zatim trener priprema stolove s tematskim flipchart stolovima za raspravu i dijeli sudionike u manje grupe (ovisno o broju odabranih tema i ukupnom broju sudionika). Sudionici imaju 15 minuta za raspravu o različitim aspektima zadane teme za svakim stolom te imaju zadatak odabrati jedan aspekt/gledište kojim bi se željeli pozabaviti u vezi s ovom temom i zapisati ga. Teme bi trebale biti inspirativne i pokretati razgovor. Na primjer, jedan stol će imati temu "žene i radikalizacija", a sudionici mogu odlučiti o kojim aspektima žele raspravljati unutar te široke teme - npr. regrutiranje žena, žene kao žrtve, žene kao stupovi zajednice koji spašavaju svoje obitelji od radikalizacije. itd.

Predložene teme za grupnu raspravu:

- Žene i radikalizacija
- Video igre i radikalizacija
- Siromaštvo i radikalizacija
- Metode vrbovanja u radikalizaciji
- Dobro upravljanje/demokracija i radikalizacija
- Migracija/imigracija i radikalizacija
- Radikalizacija u vjeri, politici i ideologiji
- Žrtve radikalizacije
- Radikalizacija i nasilje

¹³ Open spaces. <https://www.vmast.net/open-space>

Kad vrijeme istekne i sve grupe završe s bilježenjem, grupe razmjenjuju tablice (npr. tablice se prosljeđuju grupi s desne strane dok svaka grupa ne pridonese svakoj od dodijeljenih tema). Kad vrijeme istekne, zadnja grupa koja dođe do teme imat će zadatak sažeti sadržaj i podijeliti ga s ostalim grupama. Iz runde u rundu, tema se može razvijati u različitim smjerovima, ovisno o predloženim idejama i tijekom same rasprave. Ovo je otvoren prostor za ljude da kolektivno "ubacuju" svoje ideje, razmišljanja, misli, stereotipe, ideale, itd. Na kraju sesije svaka grupa predstavlja rezultate svoje rasprave.

III. Sažimanje dojmova s aktivnosti i debriefing (30 minuta)

Nakon prezentacija, trener započinje kratku raspravu kako bi motivirao sudionike da podijele svoja razmišljanja o predstavljenim temama. Trener postavlja sljedeća pitanja:

- Je li nešto bilo iznenađujuće?
- Jesu li svi imali iste stavove?
- Je li bilo lako ili teško dogovoriti fokus/aspekt unutar teme?
- Koje su neke od predstavljenih ideja?

IV. Aktivnost: Clickbait (40 minuta)

U ovom dijelu radionice trener organizira pretraživanje riječi kako bi sudionici došli do definicije radikalizacije. Ova bi aktivnost trebala potaknuti sudionike na zabavno razmišljanje o definicijama radikalizacije koje koriste organizacije i institucije. Trener dijeli sudionike u male grupe do 5 sudionika. Svakoj grupi je dodijeljena jedna boja (crvena, plava, zelena). Svaka skupina u određenom prostoru treba prema zadanoj boji pronaći riječi/dijelove rečenice iz definicije radikalizacije. Ako je njihova boja plava, morat će tražiti riječi/dijelove rečenice u plavoj boji i "skriveno" u različitim dijelovima radnog prostora. Imaju 10 minuta da pronađu i sastave sve riječi za definiranje radikalizacije.

Trener treba unaprijed ispisati različite riječi ili rečenične dijelove 3 definicije u tri različite boje ili na tri različita papira u boji. Ako nema pisaa, riječi/dijelovi rečenica mogu se pisati rukom. U slučaju velike grupe, aktivnost treba prilagoditi dodavanjem više definicija ili boja za grupe. Sudionici smiju uzeti samo papir koji sadrži boju njihove grupe (ako nađu papir druge boje neka ga ignoriraju i ne govore ništa ostalim grupama).

Tri definicije koje se mogu koristiti u ovoj radionici:

- „*Proces kroz koji / pojedinac usvaja ekstremističke političke/društvene ili vjerske ideje i / težnje koje potom služe odbacivanju / različitosti, tolerancije i slobode / izbora te legitimiziraju kršenje / vladavine prava / i korištenje nasilja / protiv imovine i ljudi*“. Mreža za svijest o radikalizaciji (eng. *RAN - Radicalisation Awareness Network*)
- „*Fenomen ljudi / koji korištenje nasilja / smatraju legitimnim i/ili ga i sami koriste kako bi / ostvarili svoje političke / ciljeve koji podrivaju / demokratski pravni poredak i / temeljna prava / na kojima se ono temelji*“. Europski odbor regija (eng. *CoR - European Committee of the Regions*)
- „*Proces kojim / pojedinci usvajaju nasilne/ekstremističke ideologije koje / ih mogu navesti da počine teroristički čin/ ili koje će ih vjerojatno / učiniti osjetljivijima i ranjivijima na novačenja / od strane terorističkih organizacija*“. Ured Ujedinjenih naroda za droge i kriminal (eng. *UNODC - United Nations Office on Drugs and Crime*)

Nakon što su skupine sastavile svoje definicije, dobivaju posljednji zadatak. Moraju osmisliti vlastitu definiciju radikalizacije u clickbait obliku (obliku mamca za klikove). Trener objašnjava da je clickbait / mamac za klikove osmišljen kako bi čitatelje naveo da požele kliknuti na hipervezu, posebno kad poveznica vodi do sadržaja upitne vrijednosti ili interesa, pojašnjavajući da je riječ o senzacionalnom

naslovu ili dijelu teksta na internetu koji ima za cilj potaknuti čitatelje da slijede poveznicu na članak na drugoj web stranici. Svaka od grupa trebala bi osmisliti definiciju sa stajališta jednog od 3 glavna dionika uključena u borbu protiv ekstremizma i radikalizacije iz nepravne perspektive: obrazovni sustav, civilno društvo mladih i tehnološke tvrtke (predstavljeno u dijelu 1 ove knjige alata). Imaju 20 minuta da izvrše ovaj zadatak i dogovore se tko će predstaviti definiciju ostalim grupama tijekom rasprave koja slijedi.

V. Razmjena, teoretske informacije, rasprava (40 minuta)

Nakon predstavljanja definicija, trener započinje raspravu tijekom koje sudionici mogu iznijeti svoja mišljenja o različitim definicijama, o tome koliko su slične ili različite te je li im u nekoj od predstavljenih definicija nešto posebno upalo u oči. Trener im također postavlja sljedeća pitanja kako bi potaknuo raspravu:

- Je li bilo lakše doći do definicije tijekom pretraživanja riječi ili je napisati kao mamac za klikove?
- Što mislite zašto je mamac za klikove korišten kao alat u ovoj aktivnosti?

Nakon kratke rasprave, trener sudionicima daje osnovne informacije o institucijama čije su definicije korištene tijekom aktivnosti:

- Radicalization Awareness Network (RAN) mreža je praktičara koji svakodnevno rade s onima koji su podložni radikalizaciji i onima koji su već bili radikalizirani. Kao predstavnici civilnog društva, socijalni radnici, osobe koje rade s mladima, učitelji, zdravstveni radnici, predstavnici lokalne vlasti, policijski službenici i zatvorski službenici, angažirani su na prevenciji i suzbijanju nasilnog ekstremizma u svim njegovim oblicima te rehabilitaciji i reintegraciji nasilnih osoba ekstremista. Od svog osnivanja 2011. godine, RAN je privukao više od 6000 praktičara, koji zajedno predstavljaju sve zemlje članice EU-a.¹⁴
- Europski odbor regija (CoR) glas je regija i gradova u Europskoj uniji (EU). Predstavlja lokalne i regionalne vlasti diljem Europske unije i savjetuje o novim zakonima koji utječu na regije i gradove (70% svih zakona EU). Odbor regija politička je skupština sastavljena od 329 članova i 329 zamjenika iz svih zemalja EU-a (grupiranih po političkim strankama i na čelu s predsjednikom) koji se biraju na lokalnoj ili regionalnoj razini (na primjer za gradonačelnike ili predsjednike regija). Dolaze u Bruxelles do šest puta godišnje kako bi raspravljali o svojim stavovima o predloženim zakonima i dogovorili rezolucije za daljnje djelovanje EU-a.¹⁵
- Misija Ureda Ujedinjenih naroda za droge i kriminal (UNODC) je doprinijeti globalnom miru i sigurnosti, ljudskim pravima i razvoju čineći svijet sigurnijim od droga, kriminala, korupcije i terorizma. Ova strategija za sljedećih pet godina omogućit će UNODC-u da učinkovito, djelotvorno i odgovorno poveća našu potporu državama članicama za izgradnju pravednih, uključivih i otpornih društava koja nikoga ne zanemaruju.¹⁶

Potrebni materijali: Flipchart, papir za flipchart, stolovi i stolice raspoređeni za grupni rad, flomasteri, olovke, samoljepljivi papirići u različitim bojama, ljepljiva traka, definicije ispisane u različitim bojama ili na papirima u različitim bojama (izrežite ih na manje komade i sakrijte na različitim mjestima u radnom prostoru).

Prpratni dokumenti i dodatna literatura:

¹⁴ Radicalisation Awareness Network (RAN) - RadarEurope. <https://www.radareurope.nl/themes/ran-coe/>

¹⁵ About. <https://www.cor.europa.eu/en/about/Pages/default.aspx>

¹⁶ UNODC ROMENA. <https://www.unodc.org/romena/index.html?ref=menutop>

- Međunarodni centar za borbu protiv terorizma, “Reflecting on: Radicalisation, De-radicalisation and Counter-radicalisation, <https://www.icct.nl/publication/reflecting-radicalisation-de-radicalisation-and-counter-radicalisation>
- Sprječavanje radikalizacije u EU – Kako je politika EU uključila (publikacija) [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2022/739213/EPRS_IDA\(2022\)739213_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2022/739213/EPRS_IDA(2022)739213_EN.pdf)
- Služba za europska parlamentarna istraživanja, “Sprečavanje radikalizacije u Europskoj uniji: Kako je evoluirala politika EU” (članak) <https://epthinktank.eu/2022/11/28/preventing-radicalisation-in-the-european-union-how-eu-policy-has-evolved/>
- Europska komisija, Prevencija radikalizacije https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/counter-terrorism-and-radicalisation/prevention-radicalisation_en
- Ured Ujedinjenih naroda za droge i kriminal, “Radikalizacija i nasilni ekstremizam” <https://www.unodc.org/e4j/zh/terrorism/module-2/key-issues/radicalization-violent-extremism.html>
- Stručna skupina Europske komisije o nasilnoj radikalizaciji, procesima radikalizacije koji dovode do terorističkih čina (izvješće) https://www.clingendael.org/sites/default/files/pdfs/20080500_cscp_report_vries.pdf

Preporuke za trenere koji će provoditi ovu radionicu:

- Treneri mogu odabrati dodatne definicije i projicirati ih ili napisati na flipchart papir kako bi bile dostupne sudionicima tijekom sesije(a) u radnom prostoru.
- Aktivnost traženja riječi također može sadržavati element natjecanja. Trener može odlučiti o tome i čak razmotriti nagradu za pobjednički tim. Nagrada može biti povezana s programom/sudjelovanjem kao što je privilegija da tim odabere pjesmu koja će se puštati svako jutro ili tijekom pauze za kavu, ili može biti čokolada ili nešto drugo.

2.2. „Push“ i „Pull“ čimbenici – prepoznavanje čimbenika koji dovode do radikalizacije

Naziv radionice: „Push“ i „Pull“ čimbenici - prepoznavanje čimbenika koji dovode do radikalizacije

Trajanje: 180 minuta

Pozadina:

Postoje različite situacije i čimbenici koji mogu utjecati na radikalizaciju. Prema GOV-u Ujedinjenog Kraljevstva (2023.) postoje čimbenici "push" ('guranja') i "pull" ('privlačenja') koji dovode do radikalizacije. Dok su čimbenici privlačenja više povezani s osjećajima i okolnostima koje pojedinac može doživjeti i čine ga ranjivim na radikalizaciju, čimbenici privlačenja mogu biti postojeće grupe ili pojedinci koji podržavaju određene ideologije iza akcija radikalizacije. Ova će se radionica detaljnije pozabaviti tim čimbenicima pružajući sudionicima definicije, primjere i dopuštajući im da raspravljaju o tome kako ti čimbenici utječu na svakodnevni život mladih ljudi u našim zajednicama. Radionica se sastoji od nekoliko aktivnosti koje sudionicima nude teorijske i praktične mogućnosti učenja.

Cilj radionice: Učenje o "push" i "pull" čimbenicima radikalizacije i predstavljanje različitih metoda za praktično učenje o radikalizaciji.

Specifični podciljevi radionice:

- Razumijevanje "push" i "pull" faktora u radikalizaciji;
- Omogućiti sudionicima da istraže izazove i složenost radikalizacije;
- Naglasiti važnost i ulogu uključivanja različitih dionika iz zajednice u borbu protiv radikalizacije.

Kompetencije razvijene na radionici:

- Kreativno izražavanje;
- Kritičko razmišljanje;
- Komunikacija;
- Aktivno slušanje;
- Timski rad;
- Analitičke vještine.

Metodologija i metode:

- Video projekcija;
- Teorijsko izlaganje;
- Grupna rasprava;
- Rad u malim grupama;
- Prezentacije;
- Igranje uloga.

Tijek radionice:

I. Video projekcija - "Push" i "Pull" čimbenici u radikalizaciji i nasilnom ekstremizmu (20 minuta)

Trener počinje radionicu prikazivanjem petominutnog videa o čimbenicima "guranja" i "privlačenja" u radikalizaciji. Nakon projekcije videa slijedi grupna rasprava o dojmovima i razumijevanju različitih problema prikazanih u videu.

Link na video za ovaj dio radionice je: Prevenција nasilnog ekstremizma kroz edukaciju, UNESCO
https://www.youtube.com/watch?v=79MTkVumCcQ&list=RDLV79MTkVumCcQ&start_radio=1&t=159s

II. Teorijska prezentacija - "push" i "pull" čimbenici radikalizacije (15 minuta)

Nakon videa i rasprave, trener daje sudionicima teorijske informacije o "push" i "pull" čimbenicima u radikalizaciji. Primjeri obje kategorije čimbenika koje je identificirala Vlada Ujedinjenog Kraljevstva prikazani su u tablici u nastavku:

<u>"Push" čimbenici</u>	<u>"Pull" čimbenici</u>
"Push" čimbenici mogu uključivati dijete, mladu osobu ili odraslu osobu koja se osjeća/ima: <ul style="list-style-type: none">• izolirano• kao da ne pripada zajednici• kao da nema svrhu• nisko samopoštovanje• da njihove težnje nisu ispunjene• ljuto ili frustrirano• da mu je učinjena nepravda• zbunjeno životom ili svijetom• stvarne ili percipirane osobne pritužbe	"Pull" čimbenici mogu uključivati ekstremističku ili terorističku skupinu, organizaciju ili pojedinca koji: <ul style="list-style-type: none">• pruža osjećaj zajednice i mreže podrške• obećava ispunjenje ili uzbuđenje• pruža djetetu, mladoj ili odrasloj osobi osjećaj jedinstvenosti i neuspjeha u široj misiji• nudi vrlo usku, manipuliranu verziju identiteta koja često podržava stereotipne rodne norme• nudi netočne odgovore ili laži na pritužbe• potiče teorije zavjere• promiče mentalitet „mi protiv njih“• okrivljuje određene zajednice za probleme• potiče upotrebu mržnje i nasilnih radnji za postizanje pravde• je ohrabren idejom nadmoći

Tablica: Razumijevanje i prepoznavanje rizika od radikalizacije u vašem obrazovnom okruženju, Vlada Ujedinjenog Kraljevstva, Preuzeto: rujan 2023, Izvor: <https://www.gov.uk/government/publications/the-prevent-duty-safeguarding-learners-vulnerable-to-radicalisation/understanding-and-identifying-radicalisation-risk-in-your-education-setting>

III. Ledeni brijeg radikalizacije – I (35 minuta)

Nakon što su sudionicima predstavljeni faktori "guranja" i "privlačenja", trener ih dijeli u 4 skupine. Svaka grupa dobiva papir formata A3 s crtežom sante leda. Trener kratko predstavlja koncept ledenog brijega radikalizacije: Teorija ledenog brijega radikalizacije fokusira se na činjenicu da možemo vidjeti samo 10 do 20% sante leda, što znači da postoji između 80-90% stvari koje ne znamo o pojedincima koji se radikaliziraju i o procesu kroz koji prolaze. Djelomično se to može razumjeti kroz čimbenike "guranja" i "privlačenja". Međutim, unatoč prisutnosti ovih čimbenika u mnogim zajednicama, samo mali postotak ljudi se radikalizira, zašto? Vidljivi dio sante leda fokusira se na očitije promjene, npr. promjene u izgledu, stavu, krugu prijatelja, odgovornosti, postajanje više/manje religiozno ili politički aktivno, itd. Međutim, nevidljivi dio sante leda odnosi se na pritužbe ili nepravdu kroz koje osoba mora proći da bi se radikalizirala. Razni čimbenici mogu djelovati kao katalizatori ili kao glavni uzrok radikalizacije. To

uključuje političke, ekonomske ili kulturne motivacije; specifična osobna ili emocionalna iskustva; psihološke karakteristike (depresija, nasilje, problemi s ljutnjom itd.).

Potom se sudionici upućuju da u svojim grupama, uz čimbenike „guranja“ i „privlačenja“, raspravljaju i ispituju koji su to „skriveni“ čimbenici koji bi pojedinca mogli dovesti do radikalizacije. Imaju 30 minuta da izvrše zadatak i prezentiraju svoje rezultate ostalim grupama.

IV. Ledeni brijeg radikalizacije – II (30 minuta)

Sve grupe su pozvane da prezentiraju svoje rezultate, a nakon svake prezentacije sudionici mogu postavljati pitanja ili iznijeti svoje dojmove. Svaka grupa ima otprilike 5 minuta za prezentaciju.

V. Igra uloga – I (40 minuta)

Trener dijeli sudionike u 4 male grupe. Svaka grupa dobiva set kartica za igranje uloga s imenom dionika/vođe zajednice (lokalni političar, svećenik ili imam, lokalna organizacija, mediji/društveni mediji). Dvije kartice bit će prazne za sudionike da napišu svoje prijedloge (to može uključivati učitelje/mentore, lokalni sportski klub, privatni sektor, tehnološke tvrtke, roditelje/obitelji, lokalnu policiju, posebno ministarstvo, grupe/organizacije mladih kao i uzore i svijet sporta/glazbe/kulture).

Dok pripremaju svoju igru uloga, trener postavlja sudionicima sljedeća pitanja:

- Koju ulogu ima svaki dionik u sprječavanju radikalizacije mladih?
- Što bi ta osoba/institucija mogla učiniti kako bi spriječila radikalizaciju mladih i pružila im siguran prostor/kanal za izražavanje svojih pritužbi i izazova s kojima se suočavaju?

Na temelju ovih usmjeravajućih pitanja, svaka grupa treba osmisliti kratku igru uloga kako bi demonstrirala uloge, potencijale, ograničenja itd. dionika u procesu antiradikalizacije, kako ih vide sudionici. Imaju 35 minuta da pripreme svoju igru uloga koju će predstaviti.

VI. Igra uloga – II (40 minuta)

Sve grupe predstavljaju svoje igre uloga na koje sudionici mogu dati povratnu informaciju, a trener na flipchart papir bilježi ključne riječi i stavove o ulozi različitih dionika u sprječavanju radikalizacije. Sudionici iz drugih grupa koji gledaju predstavu imaju zadatak identificirati uloge koje su igrali, uključujući one koje trener nije prvobitno dodijelio.

Na kraju, trener zaključuje radionicu zahvaljujući svim sudionicima na sudjelovanju te naglašavajući ključne ciljeve radionice i njezinu važnost za zajednicu mladih.

Potrebni materijali: Flipchart, flipchart papir, markeri, olovke, samoljepljivi papirići u različitim bojama, selotejp, skica sante leda za svaku grupu na A3 papiru, prostor dovoljno velik da se može raditi u grupama i ostvariti sve igre uloga, karte s dionicima zajednice/vođama.

Prpratni dokumenti i dodatna literatura:

- Mehanizmi političke radikalizacije: putevi prema terorizmu <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09546550802073367>
- Razumijevanje i prepoznavanje rizika radikalizacije u vašem obrazovnom okruženju, Vlada UK-a, preuzeto: rujan 2023., izvor: <https://www.gov.uk/government/publications/the-prevent-duty-safeguarding-learners-vulnerable-to-radicalisation/understanding-and-identifying-radicalisation-risk-in-your-education-setting>

2.3. Mediji i radikalizacija – potiču li mainstream i društveni mediji radikalizaciju?

Naziv radionice: Mediji i radikalizacija – potiču li mainstream i društveni mediji radikalizaciju?

Trajanje: 180 minuta

Pozadina:

Mediji danas imaju moć širiti i promovirati određene ideje, proizvode, usluge i ljude vrlo širokoj globalnoj publici. Dok su mainstream mediji ograničeniji, društveni mediji ciljaju na "kritične" pojedince, posebice mlađe generacije koje neprestano koriste online alate i izložene su digitalnom sadržaju. Na ovoj radionici sudionici će imati priliku istražiti različite slučajeve o povezanosti medija i radikalizacije, pokrivajući mainstream i društvene medije. Aktivnosti su osmišljene kako bi sudionicima omogućile analizu, raspravu i promatranje različitih situacija te dijeljenje svojih dojmova o razumijevanju i učinku pojedinih obuhvaćenih slučajeva. Nadalje, sudionici će moći saznati o prisutnosti lažnih vijesti i njihovoj promociji putem društvenih medija koje mogu dovesti do radikalizacije i utjecati na živote zajednica.

Cilj radionice: Učenje o ulozi medija u širenju ili sprječavanju fenomena radikalizacije te razmišljanje o potencijalnim sadržajima s kojima se svakodnevno susrećemo na našim društvenim mrežama.

Specifični podciljevi radionice:

- Istraživanje utjecaja medija i društvenih medija na naše percepcije;
- Razumijevanje pitanja vezanih uz radikalizaciju, perspektive ljudi i medija;
- Identificirati "stereotipe" i "predrasude" u medijima;
- Razvijanje komunikacijskih/prezentacijskih vještina kako bi pokazali svoje stavove.

Kompetencije razvijene na radionici:

- Kritičko razmišljanje;
- Medijska pismenost;
- Analitičke vještine;
- Kreativno razmišljanje;
- Komunikacija;
- Javni govor.

Metodologija i metode:

- Zid riječi – aktivnost;
- Izložba;
- Rasprava;
- Video projekcija;
- Barometar vježba.

Tijek radionice:

I. Uvod u radionicu i temu (5 minuta)

Trener pozdravlja sudionike na radionici i upoznaje ih s dnevnim redom i temom koja će se obrađivati.

II. Zid riječi – društveni mediji i lažne vijesti (25 minuta)

Nakon općeg uvoda, trener uvodi sudionike u aktivnost objašnjavajući da će se ova aktivnost fokusirati na utjecaj medija na naše živote i na to kako percipiramo određene teme/probleme.

Sudionici imaju zadatak od 15 minuta da provedu brzu anketu na društvenim mrežama i pokušaju pronaći lažne vijesti ili poruke mržnje na svojim uređajima. Trener ih potiče da pregledaju svoje račune na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, Twitter itd.) kako bi pronašli poruke pune mržnje. Cilj ovoga je osvrnuti se na prisutnost poruka potaknutih mržnjom i koliko često konzumiramo ovu vrstu sadržaja. Nakon istraživanja, od sudionika se traži da na papiriće zapišu riječi/slike na koje su naišli u svom 'istraživanju'. Imaju 10 minuta da to učine i zalijepe svoje papiriće na zid/flipchart. Zatim ih trener poziva da priđu i tiho pročitaju što su drugi napisali, bez započinjanja rasprave.

III. Izložba (20 minuta)

Priprema za izložbu: trener treba unaprijed isprintati slike iz Priloga 1 (svaka slika na A4 papiru) i rasporediti ih po radnom prostoru. Mogu se zalijepiti na zid ili ako to nije moguće, mogu se postaviti na stolice ili izložiti na podu na način da se svi sudionici mogu kretati oko njih. Od sudionika se traži da razmisle o značenju ovih slika, što predstavljaju, koliko su istinite ili lažne, itd.

Trener poziva sudionike da prošeću izložbom i razmisle o sljedećim pitanjima: (pitanja se mogu napisati na flipchartu ili različitim A3 papirima koji se nalaze u različitim dijelovima prostorije):

- Kako mediji prikazuju radikalizaciju?
- Postoje li različite vrste radikalizacije?
- Je li radikalizacija ikada opravdana/pozitivna?
- Vodi li radikalizacija uvijek do nasilnog ekstremizma ili terorizma?
- Razlikuju li se ove slike od slika radikalizacije koje ste imali na umu?
- Je li postojala kognitivna stigmatizacija određene skupine (vjerske/rasne/ekonomske/političke)?
- Postoje li negativna ili pozitivna iskustva vezana uz neku manjinu ili etničku skupinu?

Sudionici imaju 20 minuta da pogledaju slike, razmisle o prethodnim razgovorima, osobnim događajima koji su im promijenili život, pogledaju zid riječi, slike radikalizacije u medijima itd. Nakon toga se od njih traži da izaberu sliku koja im se "dopala", tj. koju smatraju reprezentativnom za svoje shvaćanje radikalizacije.

IV. Grupna rasprava (40 minuta)

Nakon izložbe, trener poziva sudionike na grupni razgovor o sadržaju izložbe. Za ovaj dio koriste se sljedeća pitanja:

- Objasnite razlog odabira slike. Što vam to predstavlja/znači?
- Koja je uloga medija u širenju ideja ekstremista?
- Kako se, po Vašem mišljenju, prikazuju ideološki, vjerski i politički oblici radikalizacije u zajednici? Jesu li jednako prikazani ili ne?
- Znaete li za incident ekstremizma u vašoj zajednici? Kako ti događaji utječu na vas?
- Je li ekstremizam opravdan/prihvatljiv ako je povezan s vjerom ili politikom?

- Kako ekstremizam utječe na društvo u cjelini?
- Biste li više prihvatili ekstremizam da je politički ili vjerski?
- Postoje li specifični simboli koje povezujete/povezujete s ekstremizmom?

V. Video projekcija (20 minuta)

Zatim, trener prikazuje desetominutni video na tu temu. Video govori o korištenju različitosti za promicanje određenih ideologija, posebno o porastu radikalizacije u Britaniji - ne samo islamističkih skupina, već i ekstremno desničarskih skupina.

Naziv videa i poveznica su sljedeći: Uspon ekstremne krajnje desnice u Britaniji - BBC Newsnight - <https://www.youtube.com/watch?v=jcYnstBgC8M>

Nakon projekcije, trener poziva sudionike da podijele svoje dojmove pomoću sljedećih pitanja:

- Postoji li nešto u ovom videu što vas iznenađuje?
- Možete li identificirati kako su pokazali ekstremizam u ovom videu?
- Kakav je odnos medija i radikalizacije prema ovom videu?

VI. Barometar vježba: Imate pravo nastaviti se kretati (55 minuta)

Ova aktivnost zahtijeva dovoljno velik prostor u kojem će se sudionici moći kretati i/ili raditi u grupama. Trener ih poziva da stanu u sredinu sobe (ili vani, ovisno o dostupnosti). Objasnjava im da će naglas pročitati izjavu o nekom aspektu radikalizacije/ekstremizma te da se trebaju pomaknuti na jednu stranu prostorije ako se slažu, a na drugu stranu prostorije ako se ne slažu s izjavom. Trener bi trebao staviti na zid ili na pod papir s riječima "slažem se" i "ne slažem se" sa svake strane sobe. Nakon svake izjave, sudionici imaju neko vrijeme da razmisle o izjavi i odluče na koju će stranu stati – slažu li se ili ne. Nakon svake izjave nekoliko sudionika sa svake strane zamoljeno je da objasne/podijele svoje stavove o tome zašto su odabrali tu stranu.

Izjave za ovu aktivnost mogu biti sljedeće:

- Radikalnim grupama lakše je regrutirati mladiće i djecu nego mlade žene.
- Mlade žene nisu zainteresirane za slijeđenje radikalnih ideologija.
- Podložniji ste radikalizaciji u svojim dvadesetima nego kada ste u tridesetima ili četrdesetima.
- Ekstremizam je koncept koji se uglavnom koristi za islamističke i džihadističke skupine.
- Nije lako otkriti radikalizaciju u zapadnim društvima.
- Poštivanje ljudskih prava i slobode ljudi da izaberu svoju vjeru najbolji je način za rješavanje izazova radikalizacije.
- Sve radikalne skupine ili pojedinci su terorističke skupine.
- Radikalizacija je kulturološka – neka su društva sklonija radikalizaciji od drugih.
- Pojedinci koji se pridružuju ekstremističkim grupama uglavnom su tamo zbog financijske dobiti/novca.
- Nije moguće radikalizirati mlade putem videoigara.
- Medijsko pokrivanje radikalnih grupa u mojoj zemlji je nepristrano.
- Većina radikalnih skupina koristi se strateškim nasiljem kako bi izrazila svoje stavove.
- Žene se boje počinuti nasilne terorističke akcije, uglavnom su uključene u brigu o obitelji.
- Uzroci radikalizacije su različiti i ne postoji jedno načelo koje može integrirati sve pokretače radikalizacije.
- Do radikalizacije uvijek dolazi zbog vanjskih čimbenika (politički, ekonomski i kulturni uzroci).
- Lako je reći kada netko postaje radikal.

- Razina obrazovanja je čimbenik kada je u pitanju radikalizacija - manje obrazovani se lakše radikaliziraju.
- Nasilni ekstremizam povezan je s mentalnom nestabilnošću/bolešću.
- Žene mogu lako radikalizirati druge žene.
- Kampanje deradikalizacije trebale bi se više fokusirati na muškarce.
- Samo se policija može nositi s radikalnim pojedincima - to nije uloga zajednice.
- Svi mladi koji igraju nasilne videoigre u opasnosti su da budu regrutirani u ekstremističke/radikalne organizacije.
- Manjinske skupine su sklonije radikalizaciji od ostalih članova zajednice.
- Policija u zajednici i mehanizmi prijave najbolji su načini za rano hvatanje i otkrivanje radikalnih pojedinaca.

Na kraju vježbe, sudionici se vraćaju u sredinu prostorije i od njih se traži da razmisle o različitim izjavama. Trener im postavlja sljedeća pitanja:

- Koja vas je izjava najviše iznenadila?
- Je li postojalo neko mišljenje/gledište koje vas je natjeralo da razmislite o promjeni mišljenja i promjeni strane?
- Jesu li ljudi na istoj strani imali slične/različite razloge za odabir strane?
- Jesu li drugi sudionici iznijeli valjane argumente?

VII. Evaluacija (15 minuta)

Sudionici su pozvani da nekoliko minuta razmisle o danu i radionici, a zatim napišu kratki "Telegram" kako bi podijelili svoje mišljenje o aktivnostima s grupom u tri riječi: pozitivna riječ - negativna riječ - završna riječ. Trener olakšava proces predlažući nekoliko primjera kao što su: Intenzivna, Glavobolja, Iscrpljenost i time što prvi dijeli svoj telegram.

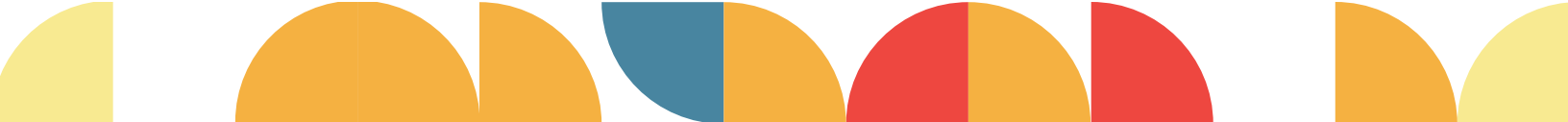
Potrebni materijali: Flipchart papir, samoljepljivi papirići, olovke, prostor dovoljno velik da se može kretati cijela grupa, papiri, ispisane slike iz Dodatka 1, vrpca, oprema za video i projekciju, podaci o aktivnostima barometra.

Prpratni dokumenti i dodatna literatura:

- Video: Uspon ekstremne krajnje desnice u Britaniji - BBC Newsnight
<https://www.youtube.com/watch?v=jcYnstBgC8M>

Preporuke za trenere koji će provoditi ovu radionicu:

- Izložba: Treneri bi mogli prikazati novinske slike, naslove vijesti ili novinske članke koji govore o radikalizaciji pojedinaca, rastućoj prijatnji radikalizacije u nekim područjima/regijama ili stripove/crtiče o radikalizaciji.
- Za vježbu barometra: izjave se mogu napisati na polovici flipcharta ili na A3 papiru tako da sudionici mogu imati trenutak pročitati izjavu, ali i čuti. Predavači ne bi trebali objašnjavati ili elaborirati tvrdnju. Sudionici bi trebali odlučiti kako će protumačiti ovu izjavu i odlučiti slažu li se s njom ili ne - i pomaknuti se na onu stranu prostorije koja odražava njihov stav.
- Za vježbu barometra: u procesu aktivnosti, sudionik može odlučiti promijeniti svoje stajalište - ako je uvjeren u argumente druge strane, tj. u početku se mogu "složiti" s nekom tvrdnjom, ali nakon što čuju protuargumente druge strane, mogu odlučiti promijeniti stav i prijeći na drugu stranu sobe.

-
- Tijekom evaluacije treneri trebaju zapisati dojmove sudionika na flipchart i na temelju toga napraviti sažetak općeg dojma grupe. Kada je vrijeme ograničeno, vježba se može dovršiti tako da sudionici brzo pročitaju druge telegrame. U tom slučaju ih je dobro ispisati na samoljepljive papiriće i zalijepiti na zid.

2.4. Komunikacijski alati za podršku aktivnostima zagovaranja: pisani, usmeni, audio-vizualni te informacijska i komunikacijska tehnologija

Nativ radionice: Komunikacijski alati za podršku aktivnostima zagovaranja: pisani, usmeni, audio-vizualni te informacijska i komunikacijska tehnologija

Trajanje: 300 minuta

Pozadina:

Komunikacijski alati ključni su za podršku bilo koje vrste aktivnosti ili kampanje u današnjoj digitalnoj eri. To uključuje pisanu, usmenu, audio-vizualnu te informacijsku i komunikacijsku tehnologiju zbog raznolike ciljane publike u online i offline svijetu. Ova radionica osmišljena je kako bi sudionicima pružila ključne informacije o alatima različitih komunikacijskih metoda i njihovoj upotrebi u aktivnostima zagovaranja. Sudionici mogu naučiti kako učinkovito provoditi aktivnosti zagovaranja kroz vježbe jasnog komuniciranja poruka i zahtjeva svojih kampanja zagovaranja te kroz teorijski input, grupni rad i kreativne aktivnosti za osmišljavanje vlastitih kampanja.

Cilj radionice: Raspraviti o važnosti zagovaranja i opremiti sudionike vještinama i znanjem o korištenju različitih komunikacijskih alata za aktivnosti javnog zagovaranja.

Specifični podciljevi radionice:

- Razgovarati o konceptu zagovaranja i komunikacije i njihovoj povezanosti;
- Učiti o važnosti zagovaranja u rješavanju društvenih problema;
- Učiti o pisanoj, usmenoj, audio-vizualnoj, informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji kao komunikacijskim metodama za podršku aktivnostima javnog zagovaranja;
- Opremiti sudionike osnovnim znanjem i vještinama za snalaženje u višestranom pejzažu modernog zagovaranja;
- Stvoriti prostor za kreiranje i predstavljanje kampanja javnog zagovaranja koristeći različite metode komunikacije: pisane, usmene, audio-vizualne, informacijske i komunikacijske tehnologije.

Kompetencije razvijene na radionici:

- Kritičko razmišljanje;
- Medijska pismenost;
- Analitičke vještine;
- Kreativno razmišljanje;
- Pismenost;
- Komunikacija;
- Javni govor.

Metodologija i metode:

- Brainstorming;
- Teorijska prezentacija;
- Rad u malim grupama;
- Osmišljavanje kampanje;

- Presentacije;
- Rasprava.

Tijek radionice:

I. Uvod u radionicu i temu (5 minuta)

Trener pozdravlja sudionike na radionici i upoznaje ih s dnevnim redom i temom koja će se obrađivati.

II. Brainstorming i rasprava (35 minuta)

Trener poziva sudionike na sesiju razmišljanja o njihovom razumijevanju pojmova "zagovaranje" i "komunikacija". Prolaze svaki pojam zasebno. Zatim nastavljaju raspravljati o vezi između komunikacije i zagovaranja.

III. Teorijska prezentacija (30 minuta)

Trener nastavlja s kratkom teoretskom prezentacijom o temi, uključujući sljedeće:

- Definicija i važnost zagovaranja u različitim područjima;
- Pregled komunikacijskih alata i njihove važnosti u javnom zagovaranju;
- Alati za pisanu komunikaciju: izvješća, blogovi, članci, bilteni, e-mail kampanje;
- Vještine usmene komunikacije: tehnike javnog nastupa i pripovijedanja, sastanci, prezentacije, lobiranje, umrežavanje;
- Audiovizualni alati u zagovaranju: video zapisi, podcasti, fotografije i grafike, itd.;
- Informacijska i komunikacijska tehnologija (ICT): platforme društvenih medija za zagovaranje, podaci i analitika za informiranje o strategijama, digitalni alati i softver prikladan za podršku zagovaranju;

IV. Rad u malim grupama (50 minuta)

Sudionici su podijeljeni u 4 male grupe. Svaka grupa dobiva jednu od sljedećih komunikacijskih metoda koje se koriste za podršku aktivnostima zagovaranja:

- Alati za pisanu komunikaciju: izvješća, blogovi, članci, bilteni, e-mail kampanje
- Vještine usmene komunikacije: tehnike javnog nastupa i pripovijedanja, sastanci, prezentacije, lobiranje, umrežavanje
- Audiovizualni alati u zagovaranju: video zapisi, podcasti, fotografije i grafike, itd.
- Informacijska i komunikacijska tehnologija (ICT): platforme društvenih medija za zagovaranje, podaci i analitika za informiranje o strategijama, digitalni alati i softver prilagođen za podršku zagovaranju

Njihov zadatak je sljedeći:

- Prođubite svoje razumijevanje ove metode i relevantnih alata za podršku aktivnostima zagovaranja;
- Raspravite i navedite potencijalne izazove s kojima se korisnici susreću kada koriste ovu komunikacijsku metodu za aktivnosti zagovaranja za sprječavanje radikalizacije među mladima u vašoj zajednici;
- Raspravite i ocrтайте potencijalna rješenja za prevladavanje ovih izazova i uspješno koristite ovu metodu u svojoj kampanji zagovaranja.

Za izradu zadatka i pripremu za kratko izlaganje imaju 50 minuta.

V. Prezentacija (40 minuta)

Sve grupe se okupljaju na kratkoj prezentaciji svog rada. Imaju 5-7 minuta za prezentaciju, a zatim 3-5 minuta za pitanja i odgovore.

VI. Osmišljavanje kampanje (70 minuta)

Nakon prezentacija, trener upućuje sudionike da ostanu u svojim grupama iz prethodnog zadatka. U ovom dijelu radionice imaju još jedan kreativni zadatak. Njihova je zadaća metodom koju su istraživali osmisliti kampanju koja se bavi problemom radikalizacije među mladima u njihovim sredinama. Imali su 70 minuta da osmisle kampanju i pripreme se za kratku prezentaciju. Trener im ostaje na raspolaganju za podršku i opskrbu materijalima potrebnim za rad.

VII. Prezentacija kampanja i povratne informacije (70 minuta)

Sve grupe okupljaju se kako bi predstavile svoje kampanje. Imaju najviše 10 minuta za prezentaciju, nakon čega slijedi 5 minuta za pitanja i odgovore i povratne informacije sudionika i trenera.

Potrebni materijali: Flipchart, flipchart papiri, flomasteri, olovke, samoljepljivi papiri u različitim bojama, selotejp, oprema za dizajn, razni materijali za osmišljavanje kampanje i njezinu prezentaciju.

Propratni dokumenti i dodatna literatura:

- *United Nations Development Group (UNDG). (n.d.). COMMUNICATIONS AND ADVOCACY - UNDAF COMPANION GUIDANCE. Retrieved 2023, from <https://unsdg.un.org/sites/default/files/UNDG-UNDAF-Companion-Pieces-4-Communications-And-Advocacy.pdf>*
- Young, & Quinn. (2012). MAKING RESEARCH EVIDENCE MATTER - A Guide to Policy Advocacy in Transition Countries. In International Centre for Policy Advocacy (ISBN: 978-963-9719-29-3). Open Society Foundation. Retrieved 2023, from <https://advocacyguide.icpolicyadvocacy.org/642-choose-communication-tools-to-support-advocacy-activities>

Preporuke za trenere koji će provoditi ovu radionicu:

- Trener bi trebao unaprijed pripremiti neke korisne materijale koji bi se mogli koristiti za osmišljavanje kampanja kao što su stare novine, dodatno prijenosno računalo, neki papiri u boji, itd.
- Trener može isprintati neke dijelove prezentacije iz teorijske prezentacije, posebno one u kojima se prezentiraju komunikacijske metode kako bi se osiguralo da sudionici razumiju metodu i kako je koristiti tijekom grupnog rada.

2.5. Osnove zagovaranja / Zagovaranje i lobiranje

Naziv radionice: Osnove zagovaranja / Zagovaranje i lobiranje

Trajanje: 190 minuta

Pozadina:

Zagovaranje je temeljno načelo borbe protiv radikalizacije. Općenito, zagovaranje katalizira promjenu podizanjem svijesti, utjecajem na politiku, mobiliziranjem zajednica i poticanjem suradnje. Igra ključnu ulogu u sprječavanju i suzbijanju radikalizacije rješavanjem njezinih temeljnih uzroka, promicanjem alternativnih narativa i osnaživanjem pojedinaca i zajednica da aktivno sudjeluju u procesu. Očuvanje sigurnosti naših zajednica ključno je za napore u borbi protiv radikalizacije. Potrebno je razlikovati zagovaranje od lobiranja. Svako lobiranje uključuje neki oblik zagovaranja, ali nije svako zagovaranje lobiranje. Postoji niz načina na koje možete komunicirati s kreatorima politike o temi radikalizacije. Radionica i aktivnosti posebno su osmišljene kako bi sudionici razvili svoje vještine rješavanja problema, komunikacije i suradnje kroz različite aktivnosti relevantne za zagovaranje i lobiranje.

Cilj radionice: Upoznati sudionike s fazama ciklusa politike i koristiti interaktivne aktivnosti za stjecanje osnovnih vještina zagovaranja.

Specifični podciljevi radionice:

- Naučiti i razgovarati o razlikama između zagovaranja i lobiranja;
- Upoznavanje ciklusa politike i njegovih ključnih faza;
- Naglasiti važnost ciklusa javnog zagovaranja i politike;
- Koristiti interaktivne aktivnosti kao način za praktično učenje i razvoj vještina;
- Stvoriti prostor za prezentacije i rasprave o prevenciji radikalizacije među mladima kroz zagovaranje.

Kompetencije razvijene na radionici:

- Medijska pismenost;
- Komunikacija;
- Kritičko i kreativno razmišljanje;
- Pismenost;
- Rješavanje problema;
- Organizacijske točke;
- Timski rad i suradnja.

Metodologija i metode:

- Brainstorming;
- Teorijska prezentacija;
- Grupni online brainstorming: Mentimeter;
- Rad u malim grupama;
- Prezentacije;
- Aktivnost: borba rima;
- Rasprava;
- Evaluacija.

Tijek radionice:

I. Brainstorming: zagovaranje i lobiranje (15 minuta)

Radionica započinje sesijom brainstorminga. Sudionici su pozvani da razmisle o svom razumijevanju, vezama i razlikama između zagovaranja i lobiranja. Sesija traje oko 15 minuta, a trener zapisuje ključne riječi sudionika na flipchart papir.

II. Teorijska prezentacija: što je zagovaranje, a što lobiranje? (15 minuta)

Trener daje kratku teorijsku prezentaciju u kojoj odgovara na sljedeća pitanja:

- Što je zagovaranje?
- Što je lobiranje?
- Za što se mogu koristiti zagovaranje i lobiranje?
- Kako je to dvoje povezano sa sprječavanjem/borbom protiv radikalizacije?

Definicije zagovaranja i lobiranja koje će se koristiti za ovu radionicu mogu biti sljedeće:

****Zagovaranje** je politički proces pojedinca ili grupe čiji je cilj utjecati na javne politike i odluke o raspodjeli resursa unutar političkih, ekonomskih i društvenih sustava i institucija.

****Lobiranje** ima za cilj uvjeriti ili utjecati na djelovanje vlade ili kreatora politike ili privatnih korporacija da donesu ili izmijene zakone, politike i programe koji bi bili u interesu lobističkih skupina. Lobiranje se odnosi na traženje od izabranog dužnosnika ili ključnog donositelja odluka da glasuju na određeni način ili zauzmu određeni stav o zakonu, pravilu, pitanju ili politici¹⁷.

III. Ključni dionici u naporima protiv radikalizacije – važnost moći (15 minuta)

Trener poziva sudionike da odgovore na sljedeća pitanja pomoću aplikacije Mentimeter. Imaju 15 minuta da odgovore na sljedeća pitanja:

- Što je moć?
- Tko ima moć u našim zajednicama?
- Tko su kreatori politika s najvećom moći za promicanje napora u borbi protiv radikalizacije?

IV. Rad u malim grupama (40 minuta)

Trener dijeli sudionike u dvije manje grupe i daje im 20 minuta za ove odvojene zadatke: jedna grupa je OCD (organizacija civilnog društva) sa zadatkom planiranja akcije zagovaranja, a druga je OCD koja treba osmisliti akciju lobiranja. I zagovaranje i lobiranje trebaju odražavati sljedeći scenarij:

"Vlada je u procesu razvoja sveobuhvatne strategije protiv radikalizacije." Postoji velik broj organizacija civilnog društva koje su svjesne da su angažman zajednice i mjere prevencije ključni u strategiji borbe protiv radikalizacije. OCD zahtijevaju uključiv pristup u kojem je osigurana integracija u zajednicu, uz preventivne mjere usmjerene na uklanjanje uzroka radikalizacije". Skupine nastavljaju s radom i nakon grupnog rada ukratko prezentiraju svoje rezultate.

V. Teorijska prezentacija: Uvod u ciklus javnih politika (20 minuta)

Trener započinje uvođenjem koncepta ciklusa javne politike, objašnjavajući da je to proces u kojem se politike razvijaju, provode i ocjenjuju. Zatim se ukratko raspravlja o različitim fazama ciklusa:

¹⁷ The Lobbying Process: Basics and How-To Guide - Farmers Market Coalition. <https://farmersmarketcoalition.org/resource/the-lobbying-process-basics-and-how-to-guide/>

- Postavljanje agende: ova faza uključuje identificiranje i definiranje problema ili pitanja koja zahtijevaju pozornost kreatora politike. To uključuje prepoznavanje potrebe za političkom intervencijom, određivanje njezine važnosti i stavljanje na dnevni red.
- Formulacija politike: tijekom ove faze kreatori politike i dionici razvijaju potencijalne opcije politike za rješavanje identificiranog problema. To uključuje provođenje istraživanja, analizu podataka, savjetovanje sa stručnjacima i razmatranje različitih alternativa. Cilj ove faze je kreiranje politike koja je izvediva, učinkovita i usklađena sa željenim ciljevima.
- Donošenje odluka: u ovoj fazi kreatori politike biraju među političkim opcijama koje su formulirane. To uključuje vaganje troškova i koristi, razmatranje političkih razloga i pregovaranje suprotstavljenih interesa. Odlučivanje se može odvijati u zakonodavnim tijelima, izvršnim tijelima vlasti ili drugim forumima za donošenje odluka.
- Provedba politike: kada se donese odluka o javnoj politici, ona prelazi u fazu provedbe. To uključuje prevođenje politike u akciju razvojem posebnih programa, propisa ili inicijativa. Implementacija može uključivati dodjelu odgovornosti, raspodjelu resursa, praćenje napretka i osiguravanje usklađenosti s politikom.
- Evaluacija politike: evaluacija je kritična faza koja procjenjuje učinkovitost i učinak politike. To uključuje prikupljanje i analizu podataka kako bi se utvrdilo je li politika postigla željene rezultate i ciljeve. Evaluacija pomaže donositeljima politika identificirati uspjehe, izazove i područja za poboljšanje. Nalazi mogu dati informacije za buduće političke odluke i revizije.
- Revizija politike: na temelju rezultata evaluacije i promjenjivih okolnosti, kreatori politike mogu odlučiti revidirati ili ažurirati politiku. Ova faza uključuje pregled izvedbe politike, razmatranje povratnih informacija dionika i unošenje potrebnih prilagodbi za poboljšanje njezine učinkovitosti.

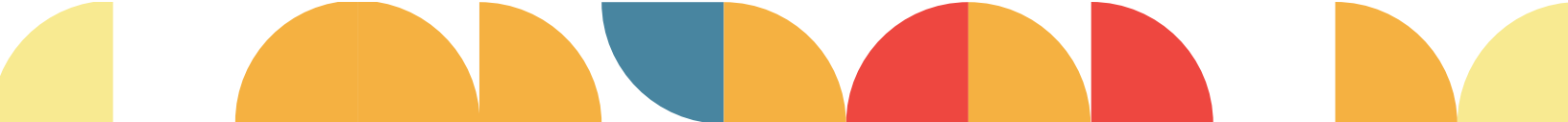
VI. Borba rima (45 minuta)

Trener objašnjava da će postojati interaktivna i kreativna aktivnost koja će pomoći sudionicima da razumiju faze i procese uključene u ciklus javnih politika. Sudionici su podijeljeni u male grupe (4-6 članova po grupi), a svakoj grupi je dodijeljena uloga iz ciklusa javne politike: kreatori politika, istraživači/analitičari, implementatori, dionici/interesne skupine i evaluatori. Trener zapisuje te uloge na indeksne kartice i dijeli ih grupama. Zatim upućuje svaku grupu da ima 10 minuta da osmisli scenarij vezan uz problem povećane radikalizacije mladih u njihovoj zajednici. Scenarij bi trebao uključivati opis problema, relevantne dionike i potencijalne političke opcije, ali postoji caka - mora se rimovati. Grupe imaju 25 minuta da se pripreme za "borbu pjesmica/rima" na temelju dodijeljene im uloge. Nakon što pripreme scenarij, sve grupe se pridružuju plenarnoj sjednici i naizmjenično predstavljaju svoj scenarij i izvode pjesmu koja se rimume o različitim fazama ciklusa javne politike. Skupina kreatora politike može započeti bitku predstavljanjem problema i pokretanjem ciklusa javne politike. Potom svaka grupa predstavlja svoje rezultate, pokrivajući tako cijeli ciklus javnih politika. Trener vodi cijeli proces i postavlja pitanja za raspravu. Cijeli proces izvedbe traje 20-25 minuta.

VII. Rasprava, sažetak i evaluacija (40 minuta)

U ovom dijelu, trener još jednom naglašava ključne elemente ove radionice i sažima okvir ciklusa javnih politika. Nadalje, vodi kratku raspravu s cijelom grupom kako bi razmislili o ključnim elementima i dinamici uočenoj tijekom posljednje aktivnosti. Sudionicima postavlja sljedeća pitanja:

- Po čemu se razlikuju akcijski planovi koje su razvile skupine?
- Jesu li i u kojoj mjeri komplementarni?
- Je li bilo teško razviti plan?
- Kakva je bila grupna dinamika tijekom procesa rada?

Kako bi procijenio razinu zadovoljstva sudionika aktivnošću, trener može zatražiti od grupe da plješču intenzitetom koji odgovara njihovom zadovoljstvu.

Potrebni materijali: Flipchart, flipchart papiri, flomasteri, olovke, samoljepljivi papirići u različitim bojama, selotejp, oprema za projekciju.

Pratni dokumenti i dodatna literatura:

- *United Nations Development Group (UNDG). (n.d.). COMMUNICATIONS AND ADVOCACY - UNDAF COMPANION GUIDANCE. Retrieved 2023, from <https://unsdg.un.org/sites/default/files/UNDG-UNDAF-Companion-Pieces-4-Communications-And-Advocacy.pdf>*
- *Young, & Quinn. (2012). MAKING RESEARCH EVIDENCE MATTER - A Guide to Policy Advocacy in Transition Countries. In International Centre for Policy Advocacy (ISBN: 978-963-9719-29-3). Open Society Foundation. Retrieved 2023, from <https://advocacyguide.icpolicyadvocacy.org/642-choose-communication-tools-to-support-advocacy-activities>*

Preporuke za trenere koji će provoditi ovu radionicu:

- Svrha rasprave nakon aktivnosti "borbe rima" je potaknuti razmišljanje sudionika i pomoći im da razumiju cijeli ciklus. Trener bi trebao voditi raspravu.
- Okvir ciklusa javne politike može biti nova informacija za sudionike. Trener se treba pobrinuti da sudionici razumiju teorijsko izlaganje te im omogućiti da postavljaju pitanja, postavljaju dileme i nedoumice te ih razjašnjavaju.

2.6. Izazovna slagalica / Identifikacija vrsta i procesa zagovaranja

Naziv radionice: Izazovna slagalica / Identifikacija vrsta i procesa zagovaranja

Trajanje: 200 minuta

Pozadina:

Važno je napomenuti da proces zagovaranja možda neće slijediti striktno linearan put, te se koraci mogu preklapati ili zahtijevati ponavljanje tijekom kampanje zagovaranja. Fleksibilnost, prilagodljivost i kontinuirano učenje ključni su aspekti učinkovitog zagovaranja. Međutim, postoje neke ključne točke koje ujedinjuju sve aktivnosti zagovaranja. Sljedeće aktivnosti pružaju detaljnije znanje o specifičnostima procesa zagovaranja i naglašavaju važnost različitih koraka u njemu (od identifikacije problema, istraživanja i analize, do razvoja strategije uključivanja dionika i razvoja komunikacijskog plana, do mobilizacije i djelovanja i konačno praćenja i evaluacija). Potrebno je razumjeti da ovisno o kontekstu i ciljnim skupinama, te drugim relevantnim čimbenicima, postoje različite vrste zagovaranja koje treba koristiti. Neke od vrsta zagovaranja su: izravno zastupanje, zagovaranje na lokalnoj razini, zagovaranje politike, medijsko zagovaranje, stvaranje saveza i koalicija, samozastupanje ili osobno zagovaranje, zagovaranje slučaja i javno zagovaranje.

Cilj radionice: Pružiti sudionicima osnovna znanja o zagovaranju i koristiti istraživanje za razumijevanje praktičnih koraka i učenja.

Specifični podciljevi radionice:

- Upoznavanje različitih vrsta zagovaranja;
- Razumijevanje različitih koraka zagovaranja;
- Korištenje istraživanja kao alata za istraživanje različitih aspekata zagovaranja i njegovih koraka;
- Poticanje timskog rada i komunikacije.

Kompetencije razvijene na radionici:

- Medijska pismenost;
- Istraživačke vještine;
- Komunikacija;
- Kritičko i kreativno razmišljanje;
- Pismenost;
- Rješavanje problema;
- Organizacijske vještine;
- Timski rad i suradnja.

Metodologija i metode:

- Teorijska prezentacija;
- Rad u malim grupama - slagalica i istraživanje;
- Prezentacije;
- Rasprava.

Tijek radionice:

I. Uvod u radionicu i koncept zagovaranja (15 minuta)

Trener pozdravlja sudionike i upoznaje ih s dnevnim redom i temom. Objašnjava koncept zagovaranja i provjerava sa sudionicima je li koncept jasan.

II. Rad u malim grupama – slagalica i istraživanje (80 minuta)

Sudionici su podijeljeni u 4 male grupe. Svaka grupa dobiva drugačiji aspekt procesa zagovaranja. Njihov je zadatak složiti slagalicu i istražiti (koristeći dostupne i pouzdane internetske izvore) elemente na koje naiđu u slagalici. Imaju 80 minuta da istraže elemente što je moguće detaljnije. Nakon faze istraživanja, sudionici imaju 30 minuta za predstavljanje svojih rezultata.

III. Prezentacije i dodatna objašnjenja (60 minuta)

Svaka grupa predstavlja svoj rad. Prezentacije moderira trener i daje dodatna objašnjenja ili primjere kako bi se osiguralo da su sudionici razumjeli sadržaj ovog dijela radionice.

IV. Teorijska prezentacija (30 minuta)

Trener nastavlja radionicu teorijskom prezentacijom o svakoj temi koju su sudionici obrađivali u prethodnom dijelu radionice. Sadržaj prezentacije je sljedeći:

Grupa 1: Koraci u zagovaranju

IDENTIFICIRAJTE

- Identificirajte problem koji treba riješiti
- Okupite ekipu

ISTRAŽITE

- Uspostavite/razvijte bazu dokaza [prikupite potrebne informacije o uzrocima i učincima problema]
- Identificirajte saveznike, neutralne skupine i protivnike

PLANIRAJTE

- Postavite vremenski okvir za uspjeh: razvoj strategije za akciju/kampanju [ciljevi, podciljevi, metode, aktivnosti, vremenski okvir]

DJELUJTE

- Poduzmite akciju u dogovoru sa svim uključenima u kampanju
- Povežite se sa saveznicima
- Koristite različite komunikacijske kanale za prenošenje svoje poruke

EVALUIRAJTE

- Pratite akciju i evaluirajte korake tijekom rada

Grupa 2: VRSTE zagovaranja

Izravno zagovaranje

- Izravno zagovaranje uključuje izravno angažiranje kreatora politika, vladinih dužnosnika ili donositelja odluka kako bi se utjecalo na njihova mišljenja, odluke ili politike. To se može učiniti kroz sastanke, konzultacije, prezentacije ili pisanu komunikaciju.

Grassroots zagovaranje

- Grassroots zagovaranje usmjereno je na mobiliziranje i osnaživanje pojedinaca ili zajednica pogođenih problemom da zagovaraju promjene. To uključuje podizanje svijesti, organiziranje kampanja i poticanje aktivnog sudjelovanja kroz aktivnosti kao što su prosvjedi, skupovi, kampanje pisanja pisama ili angažman na društvenim medijima.

Zagovaranje politike

- Zagovaranje politika ima za cilj oblikovati ili utjecati na politike, zakone ili propise. To uključuje provođenje istraživanja, analizu podataka, davanje preporuka za politiku i sudjelovanje u dijalogu o politici s dionicima i donositeljima odluka. Zagovaranje politike može se provoditi putem pisanih izvješća, sažetaka politike, konzultacija ili sudjelovanja na forumima o politici.

Medijsko zagovaranje

- Zagovaranje medija usmjereno je na korištenje medijskih kanala za podizanje svijesti, oblikovanje javnog mnijenja i utjecaj na rasprave o politici. To uključuje aktivnosti poput medijskih kampanja, priopćenja za tisak, intervjuja, komentara, uključivanja društvenih medija ili organiziranja medijskih događaja kako bi se skrenula pozornost na problem.

Izgradnja saveza i koalicija

- Zagovaranje kroz saveze i koalicije uključuje izgradnju partnerstava s istomišljeničkim organizacijama, grupama ili pojedincima kako bi se pojačali kolektivni glasovi i utjecalo na promjenu. Ovaj oblik zagovaranja koristi snagu suradnje, zajedničkih resursa i zajedničkih napora zagovaranja za povećanje učinka.

Samozagovaranje ili osobno zagovaranje

- Samozagovaranje ili osobno zagovaranje je situacija kada se netko zalaže u svoje ime, za osobna prava, interese i probleme.

Zagovaranje slučaja

- Zagovaranje slučaja je govor/zastupanje u ime druge osobe ili skupine ljudi koji to sami nisu u poziciji učiniti.

Javno zagovaranje

- Javno zagovaranje je istupanje u ime opće javnosti, zastupanje interesa ili obrana prava opće javnosti. Za razliku od zagovaranja slučajeva, javno zagovaranje ima svrhu koja utječe na široku populaciju ili razinu zajednice.

Grupa 3: MAPIRANJE mjesta, ljudi, moći

Razumijevanje tko je i što je u zajednici bit će ključno za uspjeh kampanje zagovaranja – bilo da se radi o mobilizaciji pristaša, prevladavanju protuargumenata ili uvjeravanju donositelja odluka. Naša zajednica može biti lokalni, fizički prostor, nacionalna mreža istomišljenika ili sličnih ljudi ili globalni prostor koji okuplja ljude.

Tri su ključna aspekta koja treba razmotriti:

MJESTA

- Fizičko razumijevanje vaše zajednice i mapiranje okruženja u kojem ljudi žive pomaže otkriti neke od problema, izazova i različitih iskustava ljudi oko nas.

LJUDI

- Mapiranje TKO čini našu zajednicu važan je dio daljnjeg razumijevanja problema u ovom području, uzimajući u obzir različite perspektive i razmišljajući o tome koje skupine i pojedinci mogu pomoći vašoj kampanji/procesu zagovaranja.
- Podržavatelji/saveznici – tko su ljudi koji će najvjerojatnije podržati našu kampanju? Tko su oni koji bi mogli pomoći?
- Donositelji odluka i oni s moći - tko su ljudi s moći?
- Oni protiv nas – koje se skupine, organizacije ili pojedinci možda ne slažu s našom kampanjom i lobiraju protiv nas?

VLAST

Razumijevanje tko ima moć u našoj zajednici u središtu je svakog procesa zagovaranja, ali se često zanemaruje tijekom procesa planiranja. To ne mora biti ovlaštenje predsjednika ili premijera, ali može uključivati: vjerske osobe, vlasnike tvrtki, izabrane političare, slavne osobe, akademike, uvažene vođe zajednice, starješine ili utjecajne skupine.

Grupa 4: Komunikacija i slanje poruka zagovaranja

Slanje poruka govori o tome kako prepoznati svoju poruku i kako osigurati da ona ispunjava vaše ciljeve na najprikladniji i najučinkovitiji način.

Poruke uvijek trebaju biti prilagođene razini razumijevanja i svijesti ciljane publike. Uzmite u obzir i kulturne i političke osjećaje i osjetljivost: važno je povezati se s vrijednostima i političkim stavovima vaše publike.

Vaša poruka mora biti: JASNA, SAŽETA, PRIMJERENA I KRATKA!!!

OBRASCI za slanje poruka:

- Znakovi, uključujući plakate i transparente;
- Izjave, stajališta, bilteni, pamfleti, letci, informativni listovi, istraživački radovi, stripovi itd.;
- Poruke, web stranice i društveni mediji;
- Video dokumentacija/produkcija;
- Javni govori.

V. Evaluacija (15 minuta)

Sudionici sjede u krugu kako bi izrazili svoje dojmove o aktivnosti. To se radi klupkom špage/vune. Govori tko ima klupko u ruci. Kada jedna osoba završi s iznošenjem dojmova, baca loptu drugoj osobi u grupi, držeći uzicu u jednoj ruci. Kako se lopta prenosi s jedne osobe na drugu, između sudionika se pojavljuje mreža veza.

Potrebni materijali: Flipchart, flipchart papir, markeri, olovke, samoljepljivi papirići u različitim bojama, traka, oprema za projektiranje, ispisane i izrezane slagalice s elementima zagovaranja na A3 papiru, (vidi Dodatak 2), klupko vune.

Prpratni dokumenti i dodatna literatura:

- *United Nations Development Group (UNDG). (n.d.). COMMUNICATIONS AND ADVOCACY - UNDAF COMPANION GUIDANCE. Retrieved 2023, from <https://unsdg.un.org/sites/default/files/UNDG-UNDAF-Companion-Pieces-4-Communications-And-Advocacy.pdf>*

Preporuke za trenere koji će provoditi ovu radionicu:

- Trener bi trebao izdvojiti više vremena za istraživački dio ako je potrebno, jer je istraživanje ključna aktivnost učenja ove radionice.

2.7. Zagovaranje na djelu / Ključne vještine zagovaranja potrebne za borbu protiv radikalizacije

Naziv radionice: Zagovaranje na djelu / Ključne vještine zagovaranja potrebne za borbu protiv radikalizacije

Trajanje: 120 minuta

Pozadina:

Kako bi se uhvatili u koštac s radikalizacijom, osobe koje rade s mladima i aktivisti moraju imati razvijene vještine zagovaranja. Osim toga, istraživačke vještine vrlo su važne za prepoznavanje i analizu specifičnih slučajeva radikalizacije. Štoviše, komunikacija i suradnja s različitim dionicima bitna je kako bi mogli učinkovito artikulirati svoje ideje, iskoristiti stečena znanja i informacije, kao i vještine za razvoj kampanje protiv radikalizacije. Kao i u provođenju bilo koje druge akcije zagovaranja, potrebne su vještine za praćenje i evaluaciju napora zagovaranja kako bi se procijenio učinak, izmjerili rezultati i identificirala područja za poboljšanje. Osim toga, važne su i vještine prikupljanja i analize podataka, praćenja napretka i prilagođavanja strategija na temelju dokaza i povratnih informacija. Naposljetku, otpornost i prilagodljivost ne treba podcijeniti, budući da je otpornost na suočavanje s izazovima, preprekama i protivljenjima tijekom procesa zagovaranja jednako važna kao i sposobnost prilagodbe strategija zagovaranja protiv radikalizacije, reagiranja na promjenjive okolnosti i ustrajnosti u borbi protiv radikalizacije.

Cilj radionice: Isticanje važnosti zagovaranja i vještina zagovaranja kroz teorijsku prezentaciju i kreativne aktivnosti.

Specifični podciljevi radionice:

- Korištenje analize studije slučaja za praktično učenje o važnosti zagovaranja;
- Omogućiti osmišljavanje zagovaračkih poruka na temelju studija slučaja;
- Identificiranje vještina potrebnih za učinkovite procese zagovaranja borbe protiv radikalizacije;
- Bolje razumijevanje zašto su određene vještine potrebne za ovaj proces;
- Potaknuti sudionike da razmišljaju o različitim mogućnostima djelovanja.

Kompetencije razvijene na radionici:

- Analitičke vještine;
- Komunikacija;
- Kreativno i kritičko razmišljanje;
- Pismenost;
- Rješavanje problema;
- Organizacijske vještine;
- Timski rad;
- Javni govor.

Metodologija i metode:

- Brainstorming;
- Rad u malim grupama – analiza studije slučaja;

- Presentacije;
- Rasprava.

Tijek radionice:

I. Brainstorming (15 minuta)

Trener pozdravlja sudionike na radionici i upoznaje ih s dnevnim redom i temom(ama). Zatim on/ona poziva sudionike na kratku sesiju razmišljanja. Od sudionika se traži da podijele svoja razmišljanja o vještinama potrebnim za zagovaranje protiv radikalizacije. Trener bilježi njihove ideje i daje doprinos za dopunu njihovih odgovora.

II. Rad u malim grupama – analiza studije slučaja (45 minuta)

Podijeljeni u 3 manje grupe, sudionici dobivaju studije slučaja za koje trebaju razviti poruku zagovaranja i odlučiti kojim dionicima će je prenijeti. Imaju nekoliko minuta da predstavu svoju poruku ostalim grupama.

Trener objašnjava da ovi hipotetski slučajevi predstavljaju polazište za prakticiranje zagovaranja borbe protiv radikalizacije. Oni se mogu dalje razvijati uzimajući u obzir specifični kontekst, dionike, izazove i potencijalne strategije zagovaranja za postizanje navedenih ciljeva. Slučajevi se mogu prilagoditi specifičnim potrebama i dinamici radionice. Grupe imaju 40 minuta za analizu svog slučaja i izradu poruke zagovaranja za svoju studiju slučaja.

Pitanja koja treba imati na umu pri osmišljavanju poruke zagovaranja su:

- Kome ćete poslati poruku?
- Na koga ćete i kako utjecati?

Slučaj 1: Scenarij školskog preventivnog programa

Srednja škola A nalazi se u gradu s raznolikom populacijom. Međutim, različitost se ne cijeni onoliko koliko bi trebala biti u školi jer postoje incidenti radikalizacije među malom skupinom učenika. Postoji potreba da aktivisti mladih prenesu ključnu poruku zagovarajući razvoj programa koji se bave ovim problemom i promiču različitost i uključenost.

Slučaj 2: Scenarij inicijative za uključivanje zajednice

Postoje stalne napetosti i incidenti koji dovode do radikalizacije u susjedstvu s raznolikim stanovništvom. Postoji potreba da aktivisti mladih prenesu ključnu poruku zagovarajući osmišljavanje inicijative usmjerene na društvenu uključenost, angažman zajednice i dijalog kako bi se spriječila i prevladala radikalizacija.

Slučaj 3: Reforma politike za scenarij rehabilitacije i reintegracije

Politika jedne zemlje o radikalizaciji neučinkovita je u rješavanju ovog problema. Izazov je reintegrirati određeni broj pojedinaca koji su doživjeli radikalizaciju zbog nedostatka adekvatnih politika i programa. Postoji potreba da aktivisti mladih prenesu ključnu poruku zagovarajući stvaranje čvrste i sveobuhvatne reforme politike za rehabilitaciju i reintegraciju.

III. Prezentiranje poruka (20 minut)

Svaka grupa predstavlja svoju poruku zagovaranja. Nakon prezentacije, ostali sudionici mogu postavljati pitanja i komentirati, dok trener daje povratnu informaciju o njihovoj poruci.

IV. **Rasprava (40 minuta)**

Trener započinje završnu aktivnost radionice. Na početku se naglašava važnost prethodne aktivnosti koju su sudionici radili. Zatim vodi raspravu u kojoj sudionici izražavaju svoja mišljenja o aktivnosti koristeći sljedeća pitanja:

- Što je za vas bio vrhunac ove aktivnosti?
- Jeste li imali izazova?
- Što je sa znanjem stečenim kroz ovu aktivnost?
- Koju ste strategiju/pristup koristili za svoj slučaj i je li bio učinkovit?
- Što biste poboljšali u budućnosti kada biste organizirali kampanju javnog zagovaranja?

Trener potiče sudionike da podijele što je bilo dobro i što bi se moglo poboljšati, kao i da razmisle o pojedinačnim i grupnim postignućima i izazovima.

Potom ih poziva da podijele konkretne primjere vezane uz svoja osobna iskustva vezana uz razvoj javnih politika, ako ih imaju. Trener povezuje raspravu s vještinama zagovaranja korištenim tijekom aktivnosti tražeći od njih da razmisle o vještinama zagovaranja koje su koristili ili primijetili kod sebe i drugih. Trener naglašava važnost ovih vještina u zagovaranju protiv radikalizacije i kako one doprinose postizanju rezultata. Na kraju, sažima zaključke radionice, ističući naučene lekcije, postignuća, izazove i područja za poboljšanje.

Potrebni materijali: Flipchart, papiri za flipchart, flomasteri, olovke, papiri, traka, tiskani slučajevi za grupni rad, oprema za projekciju.

Prpratni dokumenti i dodatna literatura:

- Krynyska, N. (2022, May 4). *10 skills you need as Advocacy Officer. Human Rights Careers.* <https://www.humanrightscareers.com/magazine/advocacy-officer-skills/>
- Sushant University. (2020, September 22). *THE MOST IMPORTANT ADVOCACY SKILLS AND HOW TO DEVELOP THEM | Sushant University blog.* <https://sushantuniversity.edu.in/blog/the-most-important-advocacy-skills-and-how-to-develop-them/>

2.8. Razumijevanje razvoja javnih politika i propisa za borbu protiv radikalizacije

Naziv radionice: Razumijevanje razvoja politika i propisa za borbu protiv radikalizacije

Trajanje: 140 minuta

Pozadina:

Kad se bavimo inicijativama za suzbijanje radikalizacije, trebamo imati osnovne informacije o razvoju javnih politika i propisa u smjeru antiradikalizacije. Ova je radionica posebno osmišljena kako bi pokrila ključne elemente razvoja javnih politika i propisa za borbu protiv radikalizacije kako bi se podržalo učenje i aktivno sudjelovanje sudionika. Kroz ovu radionicu sudionici će se upoznati s procesom formuliranja strategija, razmatranja mjera i smjernica za rješavanje problema radikalizacije. Konkretno, postoje neki ključni aspekti koje treba razmotriti u razvoju javnih politika protiv radikalizacije, kao što su pristup utemeljen na dokazima, višedimenzionalnost, poštivanje ljudskih prava te mjere prevencije i intervencije. Svaka javna politika trebala bi se temeljiti na empirijskim istraživanjima i analizi čimbenika koji pridonose radikalizaciji, njezinim temeljnim uzrocima te učinkovitim mjerama prevencije i intervencije. Aspekt suradnje između različitih sektora i dionika istaknut je kao ključan te je stoga naglašen na ovoj radionici.

Cilj radionice: Pružiti sudionicima praktična iskustva o procesu razvoja javnih politika i propisa koji se odnose na borbu protiv radikalizacije kroz aktivnost kreativne simulacije.

Specifični podciljevi radionice:

- Razumijevanje koncepta razvoja javnih politika;
- Informacije o strategijama prevencije, programima intervencije, angažmanu zajednice i mjerama za provedbu zakona;
- Korištenje simulacije za interaktivno učenje o razvoju javnih politika;
- Rasprava o procesu razvoja javnih politika i propisa za borbu protiv radikalizacije.

Kompetencije razvijene na radionici:

- Kompetencije razvijene na radionici:
- Analitičke vještine;
- Komunikacija;
- Kreativno i kritičko razmišljanje;
- Pismenost;
- Rješavanje problema;
- Organizacijske vještine;
- Timski rad;
- Javni govor.

Metodologija i metode:

- Brainstorming;
- Rad u malim grupama – analiza studije slučaja;
- Prezentacije;
- Rasprava.

Tijek radionice:

I. Uvod u radionicu (15 minuta)

Radionica započinje dobrodošlicom trenera, uvodom u temu i ključnim informacijama o programu radionice. Zatim, trener daje osnovne informacije o procesu razvoja javnih politika.

II. Grupna simulacija – Razvoj javnih politika od A do Z (75 minuta)

Nakon uvoda, trener uvodi sudionike u grupnu aktivnost koju bi trebali raditi u malim grupama od 4-6 članova. Svaka skupina ima određeni aspekt politike borbe protiv radikalizacije na kojem treba raditi, kao što su: strategije prevencije, programi intervencije, angažman zajednice, mjere za provedbu zakona. Trener upućuje svaku grupu da simulira razvoj politike u vezi s aspektom borbe protiv radikalizacije koji im je dodijeljen. Moraju osmisliti prezentaciju ovog procesa razvoja politike, ali svaka rečenica njihove prezentacije treba započeti slovom abecede tako da točke njihovih prezentacija slijede abecedu od A do Z. Od svake grupe se traži da identificira glavnu politiku ciljeve, ciljanu publiku i specifične mjere ili propise koje treba uključiti. Osim toga, skupine su upućene da razmotre potencijalne izazove, kompromise i etička razmatranja koja su uključena u razvoj njihovih politika. Za izradu zadatka i pripremu za prezentacije imaju 70 minuta.

III. Prezentacije i rasprava (20 minuta):

Trener poziva svaku grupu da predstavi svoj prijedlog politike, navodeći ciljeve, ciljanu publiku i ključne mjere ili propise koje su razvili. Nakon svake prezentacije pokreće kratku raspravu kako bi potaknuo pitanja, pojašnjenja i povratne informacije ostalih sudionika. Sudionici se potiču na kritičko razmišljanje i davanje prijedloga za poboljšanje ili jačanje svakog prijedloga politike.

IV. Evaluacija politike i sažetak (30 minuta)

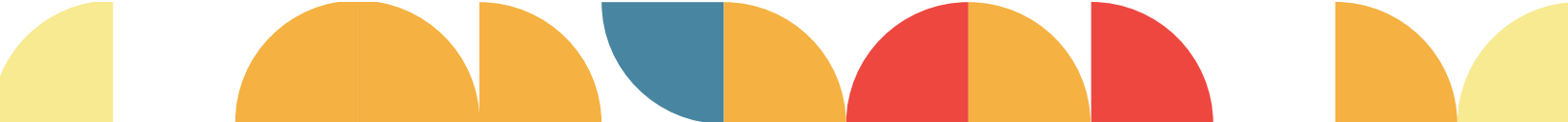
Nakon prezentacija, trener započinje evaluaciju politike. Od sudionika se traži da razmisle o potencijalnoj učinkovitosti, izvedivosti i etičkim implikacijama politika. Oni raspravljaju o važnosti praćenja i evaluacije politika u kontekstu borbe protiv radikalizacije. Zatim, trener zaključuje aktivnost donošenjem ključnih zaključaka i naglašavanjem složenosti i razmatranja uključenih u razvoj učinkovitih politika i propisa za borbu protiv radikalizacije.

Potrebni materijali: Flipchart, papir za flipchart, markeri, olovke, papir, traka, oprema za projektiranje.

Propratni dokumenti i dodatna literatura:

- *NORMAK Project–Norwegian Assistance to the Republic of Macedonia in the field of European Integration and Public Administration Reform. (2007). Policy development handbook. : General Secretariat of the Government of the Republic of Macedonia.*
https://www.ipa.government.bg/sites/default/files/narchnik_za_razrabotvane_na_politiki.pdf
- *Burke, A. S. (n.d.). 4.3. The stages of policy development. Pressbooks.*
<https://openoregon.pressbooks.pub/ccj230/chapter/3-3-the-stages-of-policy-development/>

Preporuke za trenere koji će provoditi ovu radionicu:

-
- Trener bi trebao biti fleksibilan u pogledu vremena aktivnosti simulacije. Ovakve aktivnosti zahtijevaju kreativnost sudionika, stoga vremenski pritisak može negativno utjecati na proces izvršavanja zadatka i njihovu izvedbu nakon toga.

2.9. Osmislite kampanju za zagovaranje / ključni elementi zagovaranja

Naziv radionice: Osmislite kampanju za zagovaranje / ključni elementi zagovaranja

Trajanje: 180 minuta

Pozadina:

Kada se ljudi pridruže radikalnim skupinama ili organizacijama, to je obično zato što te organizacije imaju diskurs koji rezonira s tim pojedincima i odražava njihove pritužbe. Protupriča se općenito shvaća kao dekonstrukcija argumenata i logike radikalne grupe pružanjem "protu" argumenata njihovim tvrdnjama. Ovaj pristup nije uvijek vrlo uspješan jer ne daje vrijednost niti drži tlo za radikalnog pojedinca/skupinu. Prikladniji pristup obično je "humaniji" i osobniji pristup. Alternativni narativni pristup odnosi se na pozitivniji pristup koji integrira temeljne vrijednosti pojedinca i bavi se/odgovara na njihove pritužbe. Fokus ove radionice nije rasprava o ključnim narativima povezanim s radikalizacijom i nasilnim ekstremizmom, već istraživanje načina za promjenu dominantnih narativa u njihovim lokalnim zajednicama. Kako bi to učinili, sudionike se potiče da osmisle kampanju koja dijeli narativ drugačiji od onog ekstremističkih skupina.

Cilj radionice: Osnažiti znanje sudionika o aktivnostima i procesima zagovaranja, te ih osposobiti za osmišljavanje kampanja za lokalnu zajednicu.

Specifični podciljevi radionice:

- Iskoristiti kreativnost i maštu sudionika za osmišljavanje kampanje;
- Prepoznavanje višestrukih načina na koje se priča može ispričati – i inherentnog ograničenja bilo kojeg "jednog" načina uokvirivanja problema;
- Izgraditi sposobnosti sudionika da preuzmu vodeće uloge u zajednici.

Kompetencije razvijene na radionici:

- Analitičke vještine;
- Komunikacija;
- Kreativno i kritičko razmišljanje;
- Pismenost;
- Osobne, društvene i kompetencije učenja;
- Organizacijske vještine;
- Timski rad;
- Javni govor.

Metodologija i metode:

- Rad u malim grupama – osmišljavanje kampanje;
- Prezentacije i rasprava;
- Teorijska prezentacija;
- Evaluacija.

Tijek radionice:

I. Uvod u radionicu (5 minuta)

Trener pozdravlja sudionike radionice i upoznaje ih s dnevnim redom i temom.

II. Rad u malim grupama – osmišljavanje kampanje zagovaranja (65 minuta)

Sudionici su podijeljeni u 3 grupe i imaju 60 minuta za pripremu kampanje na društvenim mrežama. Svaka grupa će izabrati cilj za svoju kampanju. Trener upućuje sudionike da trebaju pripremiti scenarij za svoju kampanju te ga snimiti mobitelom i montirati koristeći svoje vještine snimanja i montaže. Ovo ne bi trebalo izgledati kao profesionalna medijska kampanja, već bi trebalo biti osobno i jednostavno: poruka mladih mladima. Video kampanje ne smiju biti duže od 2-3 minute.

Kako bi pripremili kampanju, sudionici bi trebali razmotriti sljedeća pitanja:

- Kome se ova kampanja obraća/koja je ciljna publika?
- Što se ovom kampanjom želi poručiti, koja je njena poruka ili koji je problem kojim se želite pozabaviti?
- Koji je najbolji alat koji možemo koristiti?
- Kako možemo učiniti da ova poruka bude dojmljiva i da je ciljna skupina čuje?
- Kako bismo mogli identificirati one koji su u opasnosti od radikalizacije?
- Tko će biti uključen u moju kampanju? (škola, obitelji, prijatelji, sportski centri, općine itd.)
- Radi li netko nešto slično u mojoj zajednici?
- Koji ću jezik koristiti za ovu kampanju?
- Bi li kampanja bila drugačije osmišljena da je usmjerena na mladiće ili djevojke? Zašto?
- Što je u kampanji specifično za spol ili dob?
- Usredotočuje li se na ili bavi li se potrebama bilo koje manjinske skupine?

Kada završe grupni rad, okupljaju se kako bi prezentirali svoje kampanje.

III. Prezentacije (60 minuta)

Trener najavljuje da svaka grupa ima 15 minuta za prezentaciju/izlaganje svoje kampanje i još 5 minuta za pitanja i odgovore.

IV. Teorijska prezentacija (30 minuta)

Radionica se nastavlja teorijskom prezentacijom o elementima/koracima zagovaranja. Trener ističe da kampanje sadrže odabir i kombinaciju različitih elemenata ovisno o prirodi problema, ciljanoj publici i cjelokupnoj strategiji zagovaranja. Sveobuhvatan pristup koji uključuje više elemenata može povećati učinkovitost napora zagovaranja i pridonijeti postizanju željenih rezultata. Sudionici zatim dobivaju tablu s popisom elemenata kampanje i koraka koje uključuju. Trener ukratko iznosi osnovne informacije o svakom elementu.

1. Istraživanje i planiranje: provođenje temeljitog istraživanja kako bi se razumio problem, njegovi uzroci i potencijalna rješenja; prikupljanje podataka, dokaza i stručnog mišljenja za potporu naporima zagovaranja; razvoj strateškog plana koji ocrtava ciljeve, podciljeve i akcijske korake za kampanju zagovaranja.
2. Mobilizacija: angažiranje i mobiliziranje pojedinaca, zajednica i organizacija na koje problem utječe ili kojima je do njega stalo; poticanje aktivnog sudjelovanja, kao što je potpisivanje peticija, nazočenje sastancima ili prosvjedima ili kontaktiranje donositelja odluka; izgradnja snažne baze podrške i stvaranje kolektivnog glasa za cilj zagovaranja.
3. Lobiranje: angažiranje u izravnim naporima zagovaranja kako bi se utjecalo na kreatore politike, zakonodavce i druge donositelje odluka; sastanci s izabranim dužnosnicima, kreatorima politike ili predstavnicima vlade kako bi se predstavili argumenti, razmijenile informacije i zagovarale

određene promjene politike; izgradnja odnosa i mreža za učinkovitu komunikaciju i zagovaranje željenih rezultata.

4. Mreža i koalicije: izgradnja saveza i suradnja s organizacijama istomišljenika, zagovornicima i dionicima; formiranje koalicija ili partnerstava za pojačavanje poruke zagovaranja, dijeljenje resursa i povećanje zajedničkog utjecaja; iskorištavanje moći različitih mreža za proširenje podrške i uključivanje donositelja odluka.
5. Uključivanje medija: korištenje različitih medijskih platformi za podizanje svijesti, oblikovanje javnog mnijenja i utjecaj na političke rasprave; stvaranje uvjerljivih poruka i narativa koji odjekuju kod ciljne publike; angažman s novinarima, blogerima i medijima kako bi se osigurala medijska pokrivenost i doprilo do šire publike; korištenje društvenih medija i digitalnih platformi za širenje informacija, angažiranje pristaša i stvaranje online kampanja zagovaranja.
6. Sudski sporovi: korištenje pravnih strategija, uključujući podnošenje tužbi ili podržavanje pravnih izazova, za postizanje ciljeva zagovaranja; suradnja s pravnim stručnjacima, organizacijama ili pojedincima specijaliziranim za odgovarajuća područja prava; traženje pravnih lijekova, osporavanje nepravednih politika ili zagovaranje prava pogođenih pojedinaca ili zajednica.
7. Prosvjed i izravna akcija: organiziranje mirnih prosvjeda, demonstracija, sastanaka ili drugih oblika izravne akcije radi podizanja svijesti i stvaranja potpore javnosti za zagovaranje; stvaranje utjecajnih i vidljivih događaja koji skreću pozornost na problem i vrše pritisak na donositelje odluka; osiguravanje da su prosvjedi ili izravne akcije dobro organizirani, usklađeni s vrijednostima zagovaračke kampanje te da se pridržavaju pravnih i etičkih standarda.

Na kraju, sudionici razmatraju i raspravljaju o tome koji su elementi/koraci uključeni u njihove kampanje te komentiraju elemente koje su mogli uključiti kako bi poboljšali svoje kampanje.

V. Evaluacija (20 minuta)

Trener završava radionicu kratkom evaluacijskom metodom „U tri riječi“. Sudionici napišu tri riječi koje opisuju njihove osjećaje o aktivnosti. Nakon toga, trener može započeti raspravu o značenju i relevantnosti napisanih riječi.

Potrebni materijali: Flipchart, flipchart papir, markeri, olovke, samoljepljivi papirići u različitim bojama, traka, oprema za projektiranje, mobilni telefoni (podsjetite sudionike da ponesu svoje), materijali koji mogu biti korisni za osmišljavanje kampanja.

Preporuke za trenere koji će provoditi ovu radionicu:

- Trener treba biti fleksibilan u pogledu vremena tijekom grupnog rada na osmišljavanju kampanja. Trebalo bi pratiti rad grupa i u slučaju da im treba više vremena prilagoditi program. To je zbog utjecaja koji vremenski pritisak može imati na njihovu kreativnost u osmišljavanju kampanja.

2.10. Forum teatar za antiradikalizaciju

Naziv radionice: Forum teatar za antiradikalizaciju

Trajanje: 140 minuta

Pozadina:

Kroz metodu forum teatra (također poznatog kao kazalište potlačenih), sudionicima se daju različiti scenariji za "proučavanje" i razvijanje motivacije za svakog od likova/uloga u priči. Kazalište potlačenih opisuje kazališne forme koje je prvi razvio brazilski kazališni praktičar Augusto Boal 1970-ih, u početku u Brazilu, a kasnije u Europi. Boalove tehnike koriste kazalište kao sredstvo za promicanje društvenih i političkih promjena u skladu isprva s politikom radikalne ljevice, a kasnije s ideologijom lijevog centra. Forum kazalište je interaktivni oblik kazališta u kojem publika može postati dio priče i intervenirati u narativ kako bi promijenila ishod i predložila alternativno rješenje. Predstava predstavlja dilemu ili izazov za glavnog glumca i kako se promjenom nekih elemenata priče može promijeniti ishod. U ovom obliku kazališta publika postaje aktivna, tako da kao "gledatelji-glumci" istražuju, prikazuju, analiziraju i transformiraju stvarnost u kojoj žive. Ova vrsta interakcije stvara snažan osjećaj osnaženosti i emancipacije. Ova vrsta metode koristi se za ukazivanje na različite društvene probleme i izazove, kao i za informiranje zajednice o potrebi njihovog rješavanja. U ovoj radionici, metoda forum kazališta koristit će se za rješavanje radikalizacije kroz navedene primjere/scenarije.

Cilj radionice: Potaknuti sudionike da se aktiviraju u rješavanju problema radikalizacije među mladima te ukazati na važnost ovog problema kroz korištenje forum teatra i metoda rasprave.

Specifični podciljevi radionice:

- Poticanje kreativnosti sudionika u rješavanju problema radikalizacije kroz kreiranje kazališne predstave;
- Istaknuti važnost rješavanja problema radikalizacije među mladima;
- Poticati timski rad i komunikaciju među sudionicima;
- Izgraditi sposobnosti sudionika da preuzmu vodeće uloge u zajednici.

Kompetencije razvijene na radionici:

- Komunikacija;
- Kritičko i kreativno razmišljanje;
- Osobne, društvene i kompetencije učenja;
- Organizacijske vještine;
- Timski rad;
- Javni govor.

Metodologija i metode:

- Forum teatar - rad u malim grupama;
- Prezentacije i rasprava.

Tijek radionice:

I. Uvod u radionicu (5 minuta)

Trener pozdravlja sudionike i upoznaje ih s dnevnim redom i temom koja će se obrađivati tijekom radionice.

II. Forum teatar I – uvod i priprema (65 minuta)

Trener predstavlja metodu forum teatra i objašnjava da sudionici dobivaju 4 različita scenarija koje će morati "proučiti" i razviti motivaciju za svaki od likova/uloga u priči. Trener im daje upute kako osmisliti svoju aktivnost. Forum teatar počinje tako što glumci izvode kratku predstavu kako bi publiku upoznali s pričom i njezinim ishodom. Glumci će zatim ponoviti izvedbu, s tim da tijekom ponovne izvedbe jedan član publike može potapšati jednog od glumaca/likova po ramenu i tako "zauzeti njihovo mjesto u predstavi". Taj će glumac tada napustiti pozornicu, a član publike – u ovom slučaju sudionik – nastaviti će ulogu, ali će koristiti svoj dijalog da promijeni ishod priče. Ostali glumci nastaviti će igrati zajedno imajući na umu "ciljeve" i motivaciju svojih likova. Član publike može zauzeti mjesto bilo kojeg lika bez obzira na spol jer će preuzeti "ulogu" glumca.

Potom trener dijeli sudionike u 4 grupe, informira ih da je vrijeme za pripremu forum teatra 60 minuta, a vrijeme za izvođenje svake predstave do 10 minuta. Svaka grupa dobiva jedan od sljedećih scenarija:

Scenarij 1

Nora je dvadesetdvostrana fotografkinja iz Nizozemske, roditelji su joj porijeklom iz Maroka. Oduvijek su je zanimala humanitarne teme i najčešće je fotografirala prosvjede za ljudska prava i ljude u izbjegličkim centrima. Također je pomogla nekim ljudima bez dokumenata da dobiju svoje papire povežu ih s odvjetnicima i organizacijama. Bila je vrlo aktivna u svojoj zajednici i jako ju je uznemirila eskalacija nasilja u europskim gradovima kao posljedica nasilne situacije u Iraku i Siriji. Odlučila je pokazati svijetu zašto postoji toliko bijesa i nasilja te da te radikalne skupine koriste nasilje samo kako bi privukle pažnju ljudi. Nora uspijeva doputovati do granice između Turske i Sirije. Kad je stigla tamo, shvatila je da su je neki ljudi u njezinoj zajednici u Nizozemskoj doveli u zabludu i dezinformirali. Situacija na terenu bila je vrlo drugačija od onoga što je očekivala, a nažalost, sada se ne može vratiti kući jer joj je skupina povezana s ISIS-om koja kontrolira to područje oduzela njezinu putovnicu.

- Uloge za ovaj scenarij su Nora, njezina sestra i prijateljica koja ju je "vrbovala".

Scenarij 2

Yusef je mladi švedski musliman iračkog porijekla. Rođen je i odrastao u Malmöu. Unatoč tome što se osjećao asimiliranim u švedsko društvo, Yusef je redovito bio izložen rasizmu i islamofobiji. Osjeća se izgubljenim između svojih korijena i svog posvojenog doma. U Švedskoj se osjeća kao kod kuće, ali mu se svaki dan govori da ne pripada "ovdje" i da nije dio te kulture. S vremenom se počinje buniti i privlače ga drugi muslimani koji se suočavaju s istom diskriminacijom bez obzira na razinu integracije. Postupno njegove ideje i djelovanje postaju sve radikalniji i agresivniji. Osjećaj nepravde koji trpi rezonira s nepravdom koju vidi u drugim dijelovima svijeta gdje su muslimanske zajednice još uvijek diskriminirane. Yusef odlučuje da mora učiniti nešto po tom pitanju i promijeniti situaciju za druge muslimane koji pate. Sastaje se s malom skupinom džihadista i planira otputovati u Siriju kako bi se pridružio borbi.

- Uloge u ovom scenariju su Yusef, kolega rasist koji radi s Yusefom, Yusefov šef koji ga podržava i Yusefovi roditelji.

Scenarij 3

Mark je dvadesetpetogodišnji Nijemac. Živi u Stuttgartu, nezaposlen je. Dok Mark pokušava pronaći posao koji odgovara njegovim kvalifikacijama i vještinama, stalno nailazi na članke o tome kako imigranti

različitih rasa i vjera dobivaju prilike za zapošljavanje u njegovom rodnom gradu. Njegov otac ponekad puno pije. Njegova majka radi u lokalnom supermarketu. Jednog dana jedan od njegovih prijatelja pozvao je Marka da se pridruži nadobudnoj grupi mladića u susjedstvu koji štite područje od "imigranata". Njihova poruka je "imigracija ovdje nije dobrodošla" i "Njemačka je za Nijemce". Priključio se njihovim aktivnostima i išao s njima na prosvjede.

- Uloge za ovaj scenarij su Mark, njegov tata, njegova mama, njegov prijatelj, par pripadnika radikalne skupine iz susjedstva.

Scenarij 4

Hans se preselio iz svog malog sela u Beč, u Austriji, u potrazi za boljim prilikama za posao i mogućnošću održavanja obitelji (majke i mlađih sestara). Dok se pokušava snaći u Beču – bez veza i prijatelja, osjeća se usamljeno i ranjivo. Jednog dana naiđe na internetsku grupu koja pomaže mladićima poput njega pronaći posao i smjestiti se u Beču. Obećana mu je dobra plaća i dobar smještaj u društvenom centru koji vodi ta skupina. Ovo mu je bila nova šansa da pronađe dobro plaćeni posao. Dok se seli na novo mjesto, shvaća da je ova skupina mnogo politički aktivnija nego što je mislio. Imaju vlastitu društvenu mrežu, objavljuju i komentiraju pojedine zastupnike, organiziraju medijske kampanje protiv političkog i društvenog vrha te ih optužuju za aktualnu gospodarsku situaciju i krizu u zemlji. Zalažu se da na idućim izborima vlastodršci poprave gospodarsku situaciju i osiguraju posao mladim Austrijancima poput Hansa. Spremni su otići i preuzeti parlament ako se uskoro ne promijeni vlast.

- Uloge u ovom scenariju su Hans; član političke grupe; političar; prijatelj iz rodnog grada.

III. Forum teatar II – izvedba (70 minuta)

Sve četiri grupe okupljaju se kako bi izvele svoju predstavu. Na kraju svake izvedbe, trener postavlja sudionicima sljedeća pitanja:

- Kakav je vaš pogled na priču i kako su se različiti likovi ponašali?
- Kako su različiti dionici riješili situaciju?
- Biste li nešto učinili drugačije, ako da, zašto niste intervenirali (zamijenili mjesta s glumcem)?
- Što bi se moglo dogoditi u stvarnom životu ako se dogodi takva situacija?
- Jesu li intervencije onih koji su se uključili poboljšale stanje?
- Misliš li da si mogao drugačije? Što? Zašto?
- Što ste naučili iz ovih situacija/scenarija?
- Kako možete zaštititi ili pomoći svojim bliskim prijateljima ili obitelji da ne postanu žrtve radikalizacije i ekstremističkih skupina?

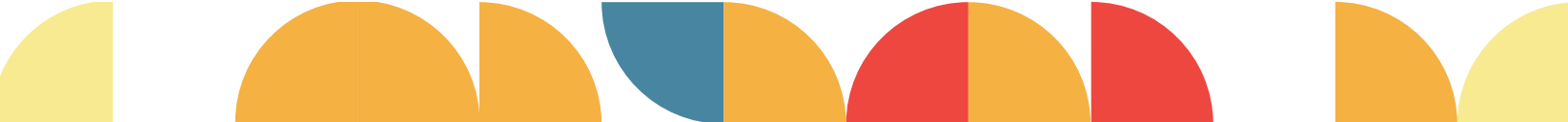
Trener sažima doprinose sudionika, plješće im za njihove nastupe i naglašava važnost bavljenja radikalizacijom među mladima te kako korištenje različitih kreativnih metoda može pomoći u njenom rješavanju.

Potrebni materijali: Flipchart, papir za flipchart, markeri, olovke, samoljepljivi papirići u različitim bojama, traka, laptop, oprema za projektiranje.

Prpratni dokumenti i dodatna literatura:

- Sappa, V., & Barabasch, A. (2020). *Forum-theatre technique to foster creative and active problem solving: A resilience-building intervention among in-service teachers. Journal of Adult and Continuing Education, 26(1), 43-60.* <https://doi.org/10.1177/1477971419842884>

Preporuke za trenere koji će provoditi ovu radionicu:

-
- Trener mora upoznati sudionike s metodom forum teatra u slučaju da za nju prije nisu čuli. Sve upute zadatka trebaju biti jasne kako bi sudionici mogli smisliti kreativne izvedbe i bili fleksibilni u mijenjanju uloga kada je to potrebno (npr. da netko iz publike uđe u izvedbu).

2.11. Govoriti istinu vlastima

Naziv radionice: Govoriti istinu vlastima

Trajanje: 150 minuta

Pozadina:

Vlastima je često vrlo izazovno odgovoriti na potrebe lokalnih zajednica u svom radu. Potrebno je da zajednica bude aktivna i da aktivisti iniciraju sastanke ili druge aktivnosti koje im omogućuju da govore istinu onima koji su na vlasti. Lokalne zajednice i čelnici zajednica imaju glavnu ulogu u procesima prevencije, deradikalizacije i integracije. Oni su referenca koju koriste mnoge radikalne skupine za narative koji potiču mržnju, diskriminaciju, rasizam i često nasilje. Stoga je važno apelirati na donositelje politika i vođe zajednica da se više angažiraju u politikama, strategijama i akcijama koje bi pomogle u smanjenju izazova radikalizacije u zajednici.

Uspješne inicijative za sprječavanje i borbu protiv radikalizacije trebale bi biti pokrenute lokalno jer bi pružile potrebno znanje o lokalnom kontekstu, kulturi i potrebama zajednice. To se može postići otvorenim, uključivim i poštenim dijalogom između dionika i članova zajednice, kao i izgradnjom povjerenja. Angažman različitih segmenata i vodstvo na različitim razinama. Kako bi stvorili održiviji pristup, voditelji će morati uključiti žene, uzore u različitim područjima/sektorima, akademsku zajednicu/autore, organizacije civilnog društva itd.

Cilj radionice: Potaknuti sudionike na agilnost prilikom adresiranja lokalnih problema pri obraćanju različitim dionicima kroz aktivnosti zagovaranja.

Specifični podciljevi radionice:

- Iskoristiti kreativnost sudionika kako i osmislili konkretan prijedlog za rješavanje radikalizacije;
- Uvježbati metodu brzog predstavljanja ideja kako bi se predstavili problemi zajednice različitim dionicima;
- Poticati timski rad i komunikaciju među sudionicima;
- Izgraditi sposobnosti sudionika da preuzmu vodeće uloge u zajednici.

Kompetencije razvijene na radionici:

- Analitičke vještine;
- Komunikacija;
- Kritičko i kreativno razmišljanje;
- Pismenost;
- Osobne, socijalne kompetencije i kompetencije učenja;
- Organizacijske vještine;
- Timski rad;
- Javni govor.

Metodologija i metode:

- Brzo predstavljanje ideja – rad u parovima;
- Prezentacije i rasprava.

Tijek radionice:

I. Uvod u radionicu (5 minuta)

Trener pozdravlja sudionike na radionici i upoznaje ih s dnevnim redom i temom koja će se obrađivati.

II. Brzo predstavljanje ideja – rad u parovima (50 minuta)

Od sudionika se traži da zamisle da su dobili priliku susresti se s vodećim političarem/zajednicom ili vjerskim vođom te da imaju priliku u tri minute da im govore o izazovima radikalizacije među mladima i njihovim prijedlozima kako se njima pozabaviti.

Sudionici su upućeni da rade u parovima i imaju 60 minuta da pripreme trominutnu prezentaciju u kojoj iznose konkretnu potrebu ili jaz koji dovodi do radikalizacije mladih u njihovoj zajednici te svoj prijedlog kako to riješiti. Trebaju napisati prijedlog na najviše 1 stranici o određenom problemu, koji treba sadržavati pozadinu, uvod u problem i prijedloge za njegovo rješavanje. Svaki radni par odlučuje kako će zajednički predstaviti prijedlog i kako će podijeliti izlaganje među sobom.

III. Prezentacije (55 minuta)

Nakon izvršenja zadatka, sudionici su pozvani prezentirati svoje rezultate. Prije početka, sudionici će naznačiti ulogu osobe s kojom se sastaju i zašto su odabrali tu osobu/ulogu. Predstavljaju se različiti prijedlozi, a trener može igrati ulogu kreatora politike/vođe zajednice, slušati govore sudionika i dati im nekoliko rečenica na koje će odgovoriti ili im postaviti pitanja ako nešto izneseno nije jasno.

IV. Rasprava (40 minuta)

Na kraju svih prezentacija, trener razgovara sa sudionicima o njihovim dojmovima postavljajući sljedeća pitanja:

- Što vam se najviše sviđelo?
- Jesu li teme/problemi bili slični u različitim prezentacijama?
- Jesu li predložene inovativne/kreativne ideje koje biste željeli implementirati u svojoj zajednici?

Trener zaključuje radionicu naglašavajući važnost obraćanja različitim dionicima na lokalnim pitanjima kroz aktivnosti zagovaranja, posebice kada je riječ o radikalizaciji među mladima.

Potrebni materijali: Flipchart, flipchart papiri, flomasteri, olovke, samoljepljivi papiri različitih boja, jedan stol s tri stolice koji će simulirati ured zainteresirane strane gdje sudionici iznose svoje ideje za rješavanje radikalizacije među mladima, štoperica (mobitel).

Preporuke za trenere koji će provoditi ovu radionicu:

- Trener može sudionicima predstaviti metodu brzog predstavljanja ideja u slučaju da za nju prije nisu čuli. Sve upute za zadatak trebaju biti jasne kako bi sudionici u svom radu došli do originalnih i konkretnih prijedloga.

2.12. Antiradikalizacija: učenje iz iskustava naše zajednice

Naziv radionice: Antiradikalizacija: učenje iz iskustava naše zajednice

Trajanje: 90 minuta

Pozadina:

Iskustveno učenje o određenoj temi vrlo je važno. Mnoge institucije i/ili organizacije vrlo često pozivaju stručnjake kao goste predavače u tu svrhu. Znajući da je tema suzbijanja radikalizacije relevantna za život zajednice, ova radionica je osmišljena kako bi povezala stručnjake sa zainteresiranim sudionicima kako bi im pružila temeljna znanja i praktične aktivnosti koje mogu koristiti u borbi protiv radikalizacije u svojim zajednicama u budućnosti. Ovakav način učenja naglašava važnost razumijevanja specifičnog konteksta i pokretača radikalizacije u različitim okruženjima. Osim toga, omogućuje prezentaciju različitih primjera iz stvarnog života napora protiv radikalizacije i društvene reintegracije, uključujući uspjehe i izazove, kao i razmjenu lekcija naučenih iz prethodnih programa/aktivnosti, ističući učinkovite strategije i potencijalne zamke koje treba izbjeći. Aktivnost će ponuditi dovoljno prostora i vremena za pokrivanje tema kao što su evaluacija i praćenje, tj. rasprava o metodologijama i pokazateljima za procjenu učinkovitosti programa deradikalizacije i reintegracije, kao i rasprava o izazovima i etičkim razmatranjima vezanim uz deradikalizaciju i reintegraciju, kao što su osiguravanje individualnih prava, rješavanje potencijalne stigme i upravljanje potencijalnim rizicima. Posljednji dio radionice posvećen je pitanjima i raspravi vezanim uz proces učenja (nova znanja i praktične aktivnosti).

Cilj radionice: Omogućiti sudionicima da od iskusnih organizacija ili pogođenih pojedinaca uče o konkretnim aktivnostima i praksama za suzbijanje radikalizacije, kao i pokrenuti raspravu o ulozi mladih u borbi protiv radikalizacije.

Specifični podciljevi radionice:

- Naglasiti važnost inicijativa protiv radikalizacije;
- Upoznavanje s izazovima i procesima organiziranja antiradikalizacijskih aktivnosti u lokalnoj zajednici;
- Omogućiti prostor za učenje od iskusnih organizacija ili pogođenih pojedinaca;
- Izgraditi sposobnosti sudionika da preuzmu vodeće uloge u zajednici.

Kompetencije razvijene na radionici:

- Komunikacija;
- Kritičko i kreativno razmišljanje;
- Osobne, socijalne kompetencije i kompetencije učenja;
- Građanske kompetencije.

Metodologija i metode:

- Gostujući predavač - predstavljanje organizacija koje imaju iskustva s antiradikalizacijom i/ili pojedinaca pogođenih radikalizacijom;
- Rasprava.

Tijek radionice:

I. Uvod u aktivnost (15 minuta)

Trener naglašava da će ovaj sastanak/intervju omogućiti sudionicima da sa stručnjakom razgovaraju o izazovima reintegracije i borbe protiv radikalizacije, koji su neki od alata koje koriste, kako proces borbe protiv radikalizacije izgleda i uključuje, kako prijatelji i obitelj mogu doprinijeti procesu, koji su znakovi koji potvrđuju da je osoba radikalizirana (pogotovo kada se ne radi o klišeju poput "puštanja brade", nepijenja/izlazaka i sl.).

II. Sastanak (45 minuta)

Sudionici imaju priliku 45 minuta razgovarati s gostom predavačem koji ima iskustva/znanja o ovoj temi. Postoji popis organizacija (ispod) koje treneri mogu kontaktirati kako bi pronašli lokalnu kontakt/fokalnu točku u svom gradu ili u blizini i pozvali predstavnika da osobno razgovara sa sudionicima ili dogovorili Zoom poziv s tom osobom kako bi razgovarali o svom radu/iskustvima/slučajevima, itd.

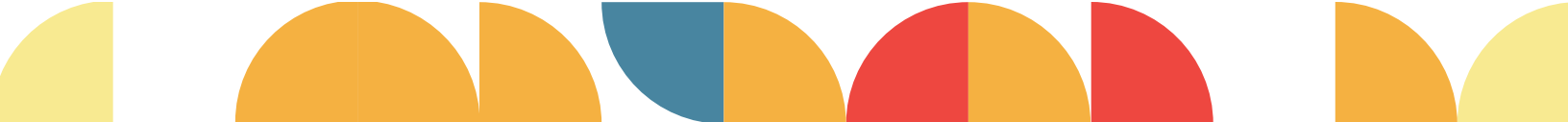
Lista organizacija:

- Austrija: *EUISA– European Union of Independent Students and Academics*
- Češka: *ERUDITIO PUBLICA o.p.s.*
- Danska: *Back onTrack – Ministry of Social Affairs and Integration / Department of the Prison and Probation Service*
- Finska: *HelsinkiMissio, Aggredi France: Tarjama*
- Njemačka: *Cultures Interactive e.V. EUISA - European Union of Independent Students and Academics Gangway – Straßensozialarbeit in Berlin (Social Streetwork in Berlin) ufuq.de – Jugendkultur, Religion und politische Bildung in der Einwanderungsgesellschaft (Youth culture, religion and civic education in migration societies) Verein zur Förderung akzeptierender Jugendarbeit e.V. (Association to promote acceptance-based youth work) Violence Prevention Network e.V*
- Mađarska: *Foresee Research Group Nonprofit Ltd.*
- Irska: *Co-operation Ireland Glenree Centre for Peace and Reconciliation*
- Italija: *EXIT S.C.S. Onlus Libera. Associazioni Nomi e Numeri contro le mafie (Libera. Associations, Names and Numbers against mafias)*
- Nizozemska: *Stichting voor Interculturele Participatie en Integratie (Foundation for Intercultural Participation and Integration), Straathoekwerk (StreetCornerWork) in Zaanstad*
- Poljska: *Never Again Association*
- Slovačka: *Centre for European and North Atlantic Affairs*
- Švedska: *Fryshuset, Passus*
- Ujedinjeno Kraljevstvo: *Active Change Foundation Northern Ireland Association for the Care and Resettlement of Offenders Race on the Agenda The RecoRa Institute Sankofa – 7EYouth Academy West London Initiative*

III. Rasprava (30 minuta)

Trener pokreće raspravu o iskustvu i znanju govornika, koristeći sljedeća pitanja:

- Koji su bili ključni zaključci iz izlaganja gosta?
- Je li govornik iznio neke točke s kojima se slažete ili ne? Zašto?
- Koje praktične korake možemo poduzeti kako bismo pridonijeli naporima u borbi protiv radikalizacije?
- Kako se mladi mogu uključiti u stvaranje zajednica koje su inkluzivnije i pune razumijevanja?

Potrebni materijali: Flipchart, flipchart papiri, markeri, olovke, samoljepljivi papirići u različitim bojama, laptop, Zoom link (ako je sastanak online), projektno platno, 2 prijenosna mikrofona, ozvučenje.

Pratni dokumenti i dodatna literatura:

- Izvor spiskova organizacija: EUROPSKA MREŽA ZA DERADIKALIZACIJU <https://vaja-bremen.de/wp-content/uploads/2015/04/enod-report-2014-english.pdf>

Preporuke za trenere koji će provoditi ovu radionicu:

- Važno je imati 2 organizacije/pojedinca pozvane za ovu aktivnost. Dobro je imati i plan B za slučaj da netko od njih u zadnji tren otkaže - posjet drugoj instituciji ili organizaciji ili organiziranje šetnje i razgovora.

Prilozi

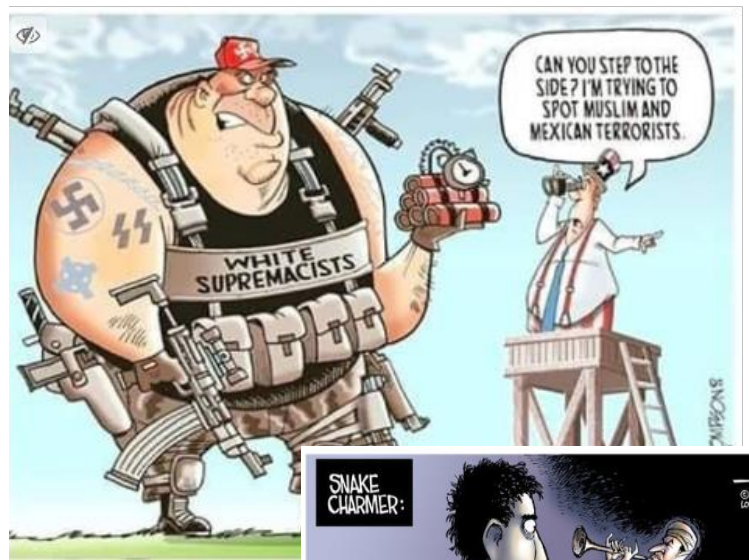
Prilog 1: Slike za radionicu o medijima i radikalizaciji

Izvor: Google – ključne reči: radikalizacija, mediji, desničari, džihadizam

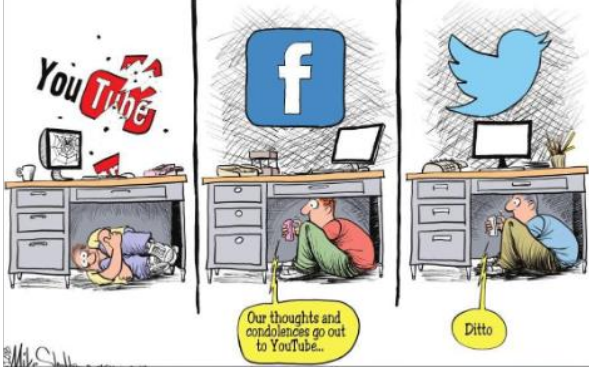

for what is the
to be best in an
point of view.
Radicalism
political orien
tionary

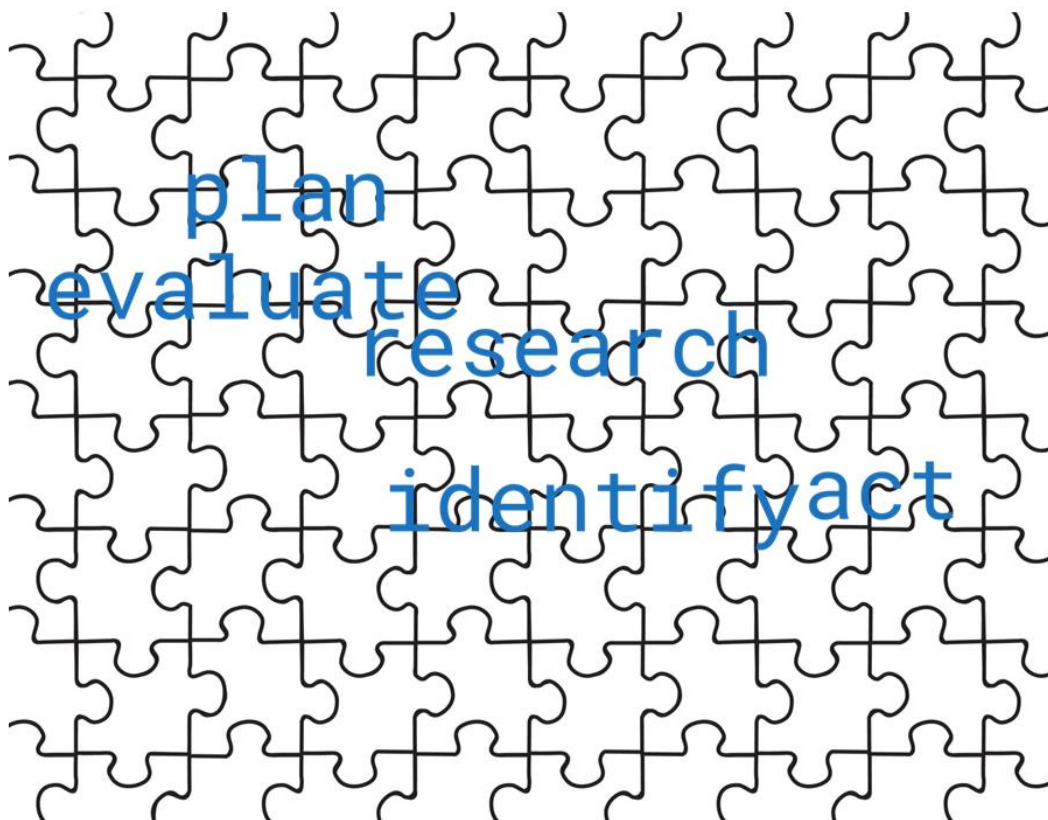

OPPRESSIVE SOCIAL MEDIA CENSORSHIP POLICIES TRIGGER VIOLENCE!

Prilog 2: Slagalica za aktivnost „Izazovna slagalica“

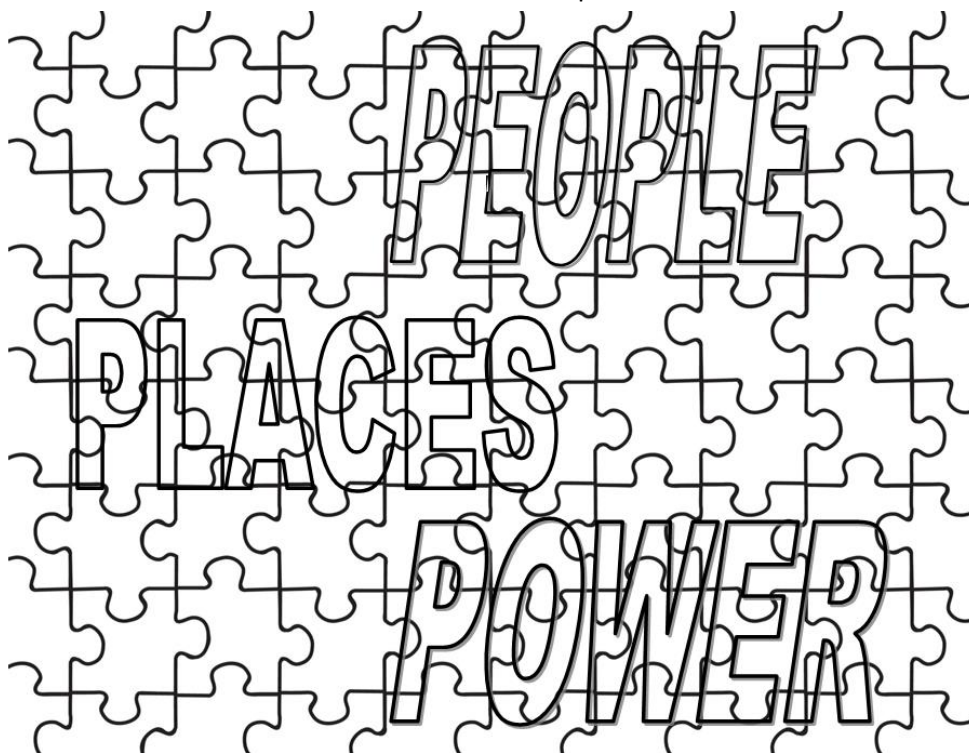
Grupa 1

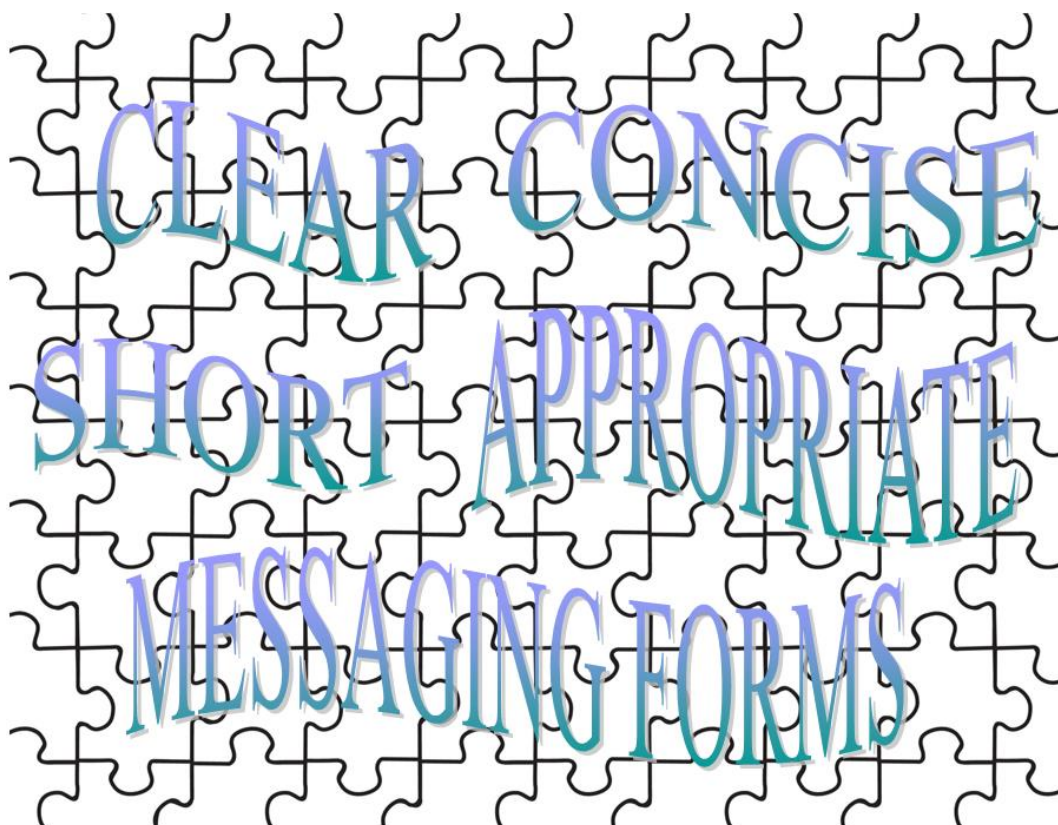
Grupa 2

Grupa 3

Grupa 4

LITERATURA

- Augustė Taruškaitė & Marko Paunovic, “Toolkit Handbook Iye-Labs. Manual For Decision Making In The Fields Of Social Inclusion And Youth”, 2019. Reviewed June 27th, 2023.
- Stefan Manevski, Berna Xhemajli, Pavle Jevdic, Predrag Tomašević, Marko Paunović, Maria Nomikou, Danijela Matorcevic & Čedo Velašević, “Handbook on Preventing and combating Radicalisation among youngsters in Europe”, 2023. Reviewed on June 28th, 2023.
- Wanda Alarcon Ferraguto, Gabriella Civico & Maram Anbar, “Youth Alternation Handbook”, 2019. Reviewed June 29, 2023.
- Francis, M. (2011). What causes Radicalisation? Main lines of consensus in recent research. <https://radicalisationresearch.org/research/francis-2012-causes-2/>

IZDAVAČ:

 **Outreach
Hannover**

**Sufinancira
Europska unija**

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.